

KRALJICA EVROPE *prosi za nas!*

VIŠARSKA GOPSA, Kraljica Evrope, ki nad šeststo let kraljuješ na tej višini, kjer se stikajo tri evropske narodnosti: romanska, slovanska in germanska. Ohrani dragoceni mir, ki je hrepenenje src in božji dar ljudem dobre volje.

Daj, da se pri tebi evropski narodi srečujejo v medsebojnem spoštovanju in skupnem prizadevanju za širjenje krščanske kulture.

Blagoslovi vse, ki se zatekajo k tebi in te častijo kot božjo in svojo Mater — sicer v različnih jezikih, toda z isto vero in z isto ljubeznijo.

Pomagaj svojim otrokom v Evropi, ki z ljubeznijo iskreno iščejo Resnico in Pravico. — Amen.

THOUGHTS
LETO-YEAR 41

MAJ
JUNIJ
1992

misli

Naslovna slika: Bazilika Žalostne matere božje in cistercijski samostan v Stični (ust. 1135), eno duhovnih žarišč našega Marijinega naroda.

+ + +

VENDAR spet enkrat! bo rekel marsikdo od naročnikov. Res, ob vsem drugem delu mi urejevanje ne gre več. In ko si enkrat pozen, pri najboljši volji ne dohitiš pravega datuma izdaje. Zato imejte zlasti letos z menoj potrpljenje.

Ta prošnja ima velik vzrok: z dovoljenjem predstojnika odhajam v juliju na dvomesečni dopust v rodno domovino, da si nabere novih moči, ker stare pešajo. Z nekdanjim sonovincem p. Mirkom bova avgusta skupaj slavila zlati jubilej redovnih obljud. Petdeset let je sicer dolga doba, a zdela se mi je zelo zelo kratka. Vam avstralskim Slovencem sem od tega podaril 36 let – me boste na račun tega le pogrešali za dva meseca, kajne? No, mene ne toliko, ampak MISLI. Sicer p. Niko nekaj obljublja, da bi med mojo odsotnostjo izdal eno številko. Če bo res našel čas za to, bom prav zadovoljen.

Ko se bom vrnil v začetku septembra, bo med vami že p. Tone kot vodja melbournskega misijona. To razbremenitev sem komaj čakal. Tako se bom poleg Domu počitka res posvetil MISLIM, kot se je v Sydneyu zadnja leta pokojni oče Bernard. Potem mesečne izdaje ne bodo smele več zamujati.

Boj in Marija z Vami!

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je že došel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrz ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO–SLOVENSKI in SLOVENSKO–ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škrj - Cena 12.– dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dolarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.– dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. – Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.– dol.), topli spomini na brata: **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.– dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Blčkviča na 708 straneh je izšel v Argentini – Cena broširani knjigi je 15.– dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini – Cena 13.– dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. – Cena 10.– dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel.: 853 7787. – Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1992 je 10.– dolarjev, izven Avstralije pa 18.– dolarjev; letalsko s posebnim dogovorom – Naročnina se plačuje vnaprej – Poverjenišvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing) Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3056 – Tel. (03)387 8488 – Fax (03)380 2141

božje

misli

Leto

41

in

Št.

človeške

5 in 6

MAJ – JUNIJ 1992

- Besede o spravi – stran 97
- Ubitemu soborcu – ranjencu
– pesem – stran 98
- Marija v obzorju naroda
– Tone Štrukelj /"Tretji dan"/
– stran 99
- Molitev priprave in Posvetilna
molitev /15. avg./ – stran 100
- V spomin dr. L. Ehrlichu
– Ing. Ivan Žigon – stran 101
- Nova slovenska zavest
– Dr. Franc Rode – stran 102
- "Jubilejno znamenje" – stran 103
- Dve resnični zgodbi
Z ruske fronte 1914
– Dr. Jure Koce
- Teharska zgodba 1945
– Jože Grdadolnik
- Prvi uradni obisk RSlovenije
Dr. Rupel med nami – stran 106
- Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne – P. Basil – stran 108
- Izpod Triglava – stran 110
- Življenjsko kršćanstvo
– Zakrament presv. Evharistije
– P. Niko – stran 112
- Središče svetega Rafaela, Sydney
– P. Valerijan – stran 114
- Mi slovenski smo vojaki – pesem
/V spomin pobitim/ – stran 116
- Moje celice – zapiski iz zaporov
– Joško Kragelj – stran 117
- Naše nabirke – stran 117
- Ob papeževem obisku v deželi
Furlanije-Jul. krajine – stran 118
- Oglas – Vsi ga berite! – stran 120
- Z dr. Ruplom na Macquarie uni-
verziji – Ivan Kobal – stran 121
- Z vseh vetrov – stran 122
- Kotiček naših mladih – stran 124
- Križem avstralske Slovenije
– stran 125

BESEDE O SPRAVI

ČASI so se res spremenili. Kdo bi si še pred nekaj leti predstavljal, da se bo komunistična diktatura sesula – ne le pri nas, ampak po vsem svetu, začenši z deželo, kjer se je rodila. Sicer se na en ali drug način duh enoumja še skuša dvigniti in obstati, a prepričan sem, da bo polagoma volja svobodnega naroda prevladala zlo ter bo demokratični proces v teku časa pometil z ostanki diktatorske vojne in povojne dobe.

Vem, da nisem bil sam z željo v srcu, da bi smel poromati k množičnim grobovom v Kočevski Rog in drugam po naši domovini. In želja se je tako nepričakovano uresničila zame in tisoče svojcev mučenih in nasilno pobitih. V Kočevskem Rogu je bila leta 1990 prva spravna daritev, enako na drugih krajih naših mučencev. In na Žalah raste Lipa sprave, ob njej pa je usako leto spominska slovesnost.

Veliko se zadnja leta govori o spravi. Nekateri so se kar zadovoljili s tisto prvo spravno daritvijo ob kočevskem množičnem grobu in se jim zdi, da je to vse, kar se za spravo pričakuje. V resnici je le malo drugače.

Pa pustimo besedo ljubljanskemu nadškofu in metropolitu dr. Alojziju Šuštarju. Takole je povedal, ko je imel za lansko novembrsko številko razgovor z urednikom revije "Naša Slovenija":

"V Kočevskem Rogu je bila sprava z mrtvimi. S simboličnim pokopom in molitvijo za vse mrtve je bila sprava z mrtvimi ponovljena še na več krajih, na primer v Teharjih in še drugod. Sprava z mrtvimi je bila zelo pomembna. Z njo smo tistim mrtvim, ki so bili zamolčani in zatajeni, vrnilo njihovo človeško dostojanstvo in jim priznali pravico v občestvu rajnih, kjer ne delamo nobene razlike. – Veliko težja pa je sprava z živi. To bo dolgotrajen in težak proces. Nekateri trdijo, da sprave z nekaterimi sploh nočejo ali da zanjo niso sposobni. Vendar je sprava med živimi edina pot v prihodnost, ker sicer ostajata samo nasprotovanje in sovraštvo, ki nas vedno bolj zastrupljata. Slovenski škofje smo že marca dali posebno izjavo o spravi. V njej smo omenili tudi pogoje, ki jih je treba izpolnjevati v procesu sprave. Sem spadajo: ugotovitev celotne zgodovinske resnice, ugotovitev dejstev, pravilna razlaga dejstev v takratnem okviru, ugotovitev posledic zgodovinskih dejstev in razlaga z današnjega vidika. Sem sodi tudi pripravljenost vseh, da popravijo krivice, kolikor je to le mogoče, da priznajo napake in da drug drugemu odpu-

„...pomorjeni naši fantje in moške so prejeli moč, da so mučenje in nasilno smrt prestali vdano, junaško, v veri v Boga, za Kristusa. Po Njegovem zgledu so odpuščali svojim mučiteljem. Na milost in nemilost so bili nevede izročeni v njihove roke, rešitve ni bilo več. Tedaj je vsaka maščevalna misel in želja ugasnila v njih srcih — saj je bila nesmiselna. Z milostjo Gospodovo so se dvignili do heroične ljubezni: odpuščali so sovražnikom, molili zanje in v tej ljubezni šli v smrt...“

+ G. Rožman

stijo. Sprava med živimi pomeni presegati preteklost in se odpreti prihodnosti. Kljub vsem težavam imamo posebno kristjani nalogo, da vedno znova vabimo ljudi k spravi in da sami damo dober zgled. Če pa tudi kristjani doživljajo težave in imajo pomisleke, je treba upoštevati, da smo vsi ljudje in da je treba računati na človeške in psihološke težave. Med seboj si moramo pomagati, iz vere pa zaupamo v božjo pomoč.”

Menim, da so nadpastirjeve besede jasne ter jim ni kaj dodati. Kdaj bo proces sprave med živimi srečno končan, pa zavisi tudi od nas. Sleherni posameznik lahko to dobo, ki vodi do končne iskrene sprave med živimi, skrajša ali podaljša.

Množični grobovi stalinistične revolucije — tudi tale v Kočevskem Rogu — so postali pravi romarski kraji. Na stotine sveč gori pobitim v spomin...

Ubitemu soborcu — ranjencu

*Včeraj — ob slavju domovine,
sredi kraške divjine,
sem te obiskal.*

*Vem, Filip,
ti si me čakal
v toškega brezna globini,
z mahom poraščeni
in z odpadki zasuti divjini.*

*Kako rad bi razgrebel,
da našel bi
tvoje bele kosti,
ki so bile telo
drznega fanta,
da bi uzrl pogled
tvojih neugaslih oči.
Da bi strto loganjo
prižrel,
ki je bila tvoj vedri obraz,
da bi bolečino vas,
v breznu gnijočih, dojel.*

Marija v obzorju slovenskega naroda

OB MARIJI
SE DUHOVNO PRENAVLJAMO

Tone
Štrukelj

KATERI katoliški Slovenec se ob Mariji takoj ne spomni na osrednjo slovensko božjo pot – Brezje, "veliko slovensko duhovno zdravilišče"?

Koliko Slovencev se je tukaj ob ljubeznivi Marijini podobi v Detetom Jezusom v naročju nasrkalo nove duhovne moči in lepote, včasih že čisto poteptane in zasute. Kako živo govori romarju ta milostna podoba o resnični vlogi, ki jo ima Marija v Cerkvi, v celotnem občestvu kristjanov! Še ko se romar poslavlja od oltarja "Marije Pomagaj", ga Marijine usmiljene in dobrotne oči ne nehajo spremljati – in zdi se, da tiho kažejo na božje Dete v Marijinem naročju in da ustnice molče šepčejo besede iz Kane Galilejske: "Karkoli vam Jezus poreče, storite!" Pri Mariji Pomagaj znova najdejo pot do "reke živih voda", do zakramentov, morda že leta in leta pozabljenih in zanemarjenih. In vračajo se na svoj dom kakor prerojeni. Spet drugi se tu, ob Mariji Pomočnici, nadihajo nove duhovne svežine in odidejo v svoje vsakdanje življenje s trdnjšimi koraki, pogumnejši in potrpežljivejši na kdaj tako utrudljivi poti križa, ki pa za križanim Gospodom vodi skozi trpljenje v poveličanje (dr. A. Strle).

PRVINE MARIJANSKE POBOŽNOSTI

K marijanski pobožnosti spada veliko prvin. Najpomembnejše sestavine, ki so v stoletjih globoko zaznamovale češčenje Božje matere na Slovenskem, so: molitev, pesem in posvetitev Mariji. To marijansko pobožnost Slovenci gojimo zlasti po številnih Marijinih božjepotnih cerkvah. Marijina božja pota so živi spomeniki naše krščanske vere in varni mejniki slovenske samobitnosti. Kdo bi mogel prešteti vse druge majhne in velike cerkve, ki so na Slovenskem posvečene Mariji?

Kakor Marijina svetišča tako so zlasti Marijine pesmi vseskozi spremljale in vzgajale slovenskega človeka. Mnogovrstne oblike pobožnosti do nebeške Gospe so skupaj s pesmijo in čudovitimi oltarji ter podobami po naših cerkvah katehizirale naš narod. V časih najhujših preizkušenj so se naši predniki zaupljivo zatekali pod varstvo Božje matere. Izročali so se Mariji. Molili so. In so zdržali.

KRISTOCENTRIČNOST MARIJINEGA ČEŠČENJA

Ob srečanju z Marijo se nam odpirajo možnosti, da na nov način in polneje zaživimo iz "nedoumljivega Kristusovega bogastva" (Ef 3, 8), iz tiste "neizčrpne novosti" (sv. Irenej), ki nam jo prinaša Kristus in ki je on sam. On je vsa novost.

Pređen spregovorimo o Marijinem češčenju, je prav, da opozorimo na čisto nov vidik odnosa med materjo in otrokom. Ta odnos sta zares osvetlili šele novejša dialoška psihologija in sociologija. Odraščajoči človek je tako notranje naravnani na sobivanje z drugimi ljudmi, da se šele ob soljudeh, običajno po materi, prebudi k svoji zavesti. V materinem nasmehu se mu razkrije, da je ljubeče sprejet v svet, ki ga obdaja: v tem prazkustvu šele prvič zve za samega sebe. Zdanj preden se otrok nauči govoriti (materinščine), se že razvije nemi pogovor med materjo in otrokom na osnovi sožitja, ki je za vsakega človeka nekaj povsem bistvenega. To bistveno sožitje se vedno dogaja tudi na duhovni ravni. Marija je Jezusa uvajala v vero izraelskega ljudstva. Ob njej in ob Jožefu "je Jezus napredoval v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh" (Lk 2, 52). Tako se Bogu v njegovi suvereni svobodi ne zdi zamalo, da se poda v odvisnost od človeka ("bil jima je pokoren", Lk 2, 51); saj je Bog vendar človeka svobodno ustvaril in resno jemlje ustvarjeno svobodo. Iz te globoke osebne povezanosti med Marijo in Jezusom nam lahko postane bolj jasno, kakšen namen ima za nas češčenje Matere božje.

MARIJINO ČEŠČENJE IN POSNEMANJE

Češčenje Marije je najvarnejša in najkrajša pot, ki nas privede v Kristusovo bližino. V premišljevanju njenega življenja v vseh njenih obdobjih se naučimo, kaj pomeni živeti za Kristusa in s Kristusom v vsakdanosti, v stvarnosti, ki pozna božjo bližino in tudi temino, ki je naložena naši veri.

Papež Pavel VI. je v svoji apostolski spodbudi o Marijinem češčenju "Marialis Cultus" obširno razpravljal o pravem načinu Marijinega češčenja. Najprej je opozoril na Marijino mesto v prenovljenem bogoslužju, nato je opisal Marijo kot zgled, kako resnično častiti Boga, končno je dal smernice za pravilno prenovno Marijinega češčenja: naravnano mora biti na presveto Trojico, na Kristusa, na Cerkev; temeljiti mora na svetopisemski podlagi in biti s tem ekumensko sprejemljivo ter končno ne sme zanemarjati posebnih antropoloških poudarkov sedanjosti.

Najbolj znane in razširjene Marijine molitve upoštevajo vse te vidike. Navedimo tri takšne molitve: Zdravamarija, angelovo češčenje in rožni venec.

Češčenje in občudovanje iz daljave bi bilo nekoristno, če nas ne bi Marijino ravnanje neposredno spodbujalo k posnemanju. Če pri Mariji vse sloni na njeni brezpogojni pritrditvi Bogu in se dosledno iz

tega razvija, je njena pritrditev odmev in nadaljevanje Jezusove človeške pritrditve Očetu. Središče Marijine pritrditve Bogu je v središču tudi pri Sinu, se pravi v njegovi ljubeči pokorščini Očetu. Kristusovo in Marijino spolnjevanje božje volje se prepletata. Res je sicer, da Marija svojo pripravljenost izreka v moči Kristusove milosti. Sin pa se s svoje strani zahvaljuje tudi svoji materi. Po Mariji je Kristus prišel med nas. Po Mariji ljudje prihajamo h Kristusu. S tem smo se že dotaknili zadnje točke: posvetitve Mariji.

Slovenski škofje hočejo skupaj z nami na veliki šmaren (15. avgusta) letos opraviti posvetitev slovenskega naroda Mariji. Namen te izročitve Mariji je prošnja za njeno materinsko varstvo in pomoč. Predvsem pa naj bi nas ta posvetitev še bolj naučila posnemati Marijo v njeni dejavni pripravljenosti sprejemanja in spolnjevanja božje volje. Po tej posvetitvi Mariji nas hoče Bog sam posvetiti.

MOLITEV — v času priprave

Marija, Odrešenikova in naša Mati, ti si znamenje upanja in tolažba božjemu ljudstvu, ki potuje.

V molitvi si pričakovala Jezusov prihod, po njegovem vnebohodu pa si se v molitvi pridružila apostolom, ko so pričakovali Svetega Duha. Tako si postala vzor Cerkve, ki moli.

Pomagaj nam, da bomo vedno poslušni Svetemu Duhu, zvesto spolnjevali tiste dolžnosti, ki smo jih sprejeli s svetim krstom, in tako postajali podobni Jezusu, tvojemu Sinu in našemu Odrešeniku.

Tebi, Mati Marija, izročamo vse svoje življenje: usmerjaj ga k Jezusu Kristusu, svojemu Sinu, in po njem našemu Očetu, ki je v nebesih. Amen.

POSVETILNA MOLITEV

Presveta Devica Marija! Ti si Jezusova mati: ti si ga pod srcem nosila, ga rodila in z njim pod križem trpela. Ti si tudi naša mati: tvoja materinska roka nas je varovala skozi vso zgodovino.

Tebi izročamo sami sebe, da bi v molitvi in pokori spreminjali svoja srca. Tebi izročamo naše družine, da bi bile odprte za življenje in bi mladim odkrivale duhovne vrednote.

Tebi izročamo Cerkev na Slovenskem, da bi v zvestobi evangeliju gradila edinstvo. Tebi izročamo slovensko domovino, da bi napredovala v luči vere in krščanskega izročila. Tebi izročamo naše rojake po svetu, da bi ostali zvesti Bogu in svoji domovini.

Tebi, naša Mati, se danes vsi skupaj posvetimo. Sprejmi nas v svoje varstvo in nas izroči svojemu Sinu Jezusu, našemu Odrešeniku, ki živi in kraljuje vekomaj. Amen.

V spomin Dr. Lambertu EHRlichu

DNE 26. maja 1992 mineva petdeset let, odkar je pod streli VOS-a po naročilu slovenske Komunistične partije (KPS) padel veliki Slovenec dr. Lambert Ehrlich.

Spominjam se, da sem prav tisti dan šel mimo usodnega kraja na Streliški ulici in z grozo razmišljal, kakšni ljudje so to, ki morijo svoje politične nasprotnike. Bil sem star trinajst let in pol, član Slovenske dijaške zveze, in začel sem se zavedati strašnih časov, v katerih smo takrat živeli.

OF je dr. Ehrlich označila kot izdajalca in ta razlaga je mnogim zavednim a naivnim Slovencem zadovala, da so umor odobraval. ("Je že kaj naredil, drugače ga ne bi likvidirali.") Na pogreb pa se je zgrnila množica mladih ljudi, ki so vedeli, da njihov učitelj ni bil nikakršen izdajalec, ampak zaveden Slovenec, ki se je že po prvi svetovni vojni zavzemal za pravične slovenske meje.

Vsa njegova "krivda" je obstajala v tem, da je prvi spregledal namen KPS: zlorabiti okupacijo in vojne razmere za izvedbo boljševiške revolucije — in to zaroto, kot nekdanji Cicero Katilinovo, razkrival javnosti na samem začetku.

Malo Slovencev je vedelo, da je profesor Ehrlich takoj po svoji vrnitvi v Ljubljano aprila 1941, takratnemu banu dr. Natlačenu dopovedoval, kako nujno potrebno je takoj izoblikovati podtalno slovensko vlado, da pa je bil njegov predlog zaradi vpliva banovih svetovalcev odklonjen. Če bi bil sprejet, še predno se je po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo junija 1941 ustanovila OF, bi bila naša polstoletna preteklost čisto drugačna, posebno še glede na to, da je bila KPS zaradi svoje maloštevilnosti na začetku pripravljena sodelovati. Naša NOB bi potekala bolj koordinirano in manj krvavo, ker bi o akcijah odločala ilegalna vlada kot predstavnica celotnega naroda in vezala roke KPS. Taka vlada narodne enotnosti bi bila tudi nedvomno mednarodno priznana zaveznica že v prvi fazi vojne. Preko njenih odločitev ne bi mogla iti niti poznejša Titova vlada v južnih delih Jugoslavije in bi jo morala obravnavati kot enakopravnega partnerja. To pa bi pomenilo, da bi si Slovenija že leta 1945 pridobila višjo stopnjo samostojnosti in

Dr. LAMBERT EHRlich je bil rojen 18. septembra 1876 v Žabnicah pod Višarjami v Kanalski dolini. Študiral je v Celovcu, Innsbrucku, Parizu in Oxfordu, deloval pa v Ljubljani kot profesor Teološke fakultete in vodja študentske mladine. Komunistični partiji ob razvoju revolucije njegovo delovanje ni bilo pogodu, zato je moral pasti pod streli 26. maja 1942. Po vojni so oskrnili celo njegov grob in zemske ostanke odnesli neznankam.

njen vpliv v bivši Jugoslaviji bi bil močnejši. Po vsej verjetnosti tudi ne bi izgubili Trsta, Koroške in Beneške Slovenije.

Dr. Ehrlich je bil prvi, ki je prepoznal izredno važno vlogo Slovenije v Evropi. Na stični točki treh največjih evropskih rodov, je naša dežela nujno nekakšen katalizator za vzbujanje in prenos družbenih procesov v srednjo in vzhodno Evropo. Bodočnost bo nedvomno potrdila pravilnost Ehrlichove "teorije" tkzv. "Višarskega slovenstva". Posebno jasno se je ta geopolitično in kulturno pogojena določenost slovenskega naroda prikazala lansko leto v vojni za neodvisnost. Pri nas — ne kje na Kosovem — se je začel proces preoblikovanja družbenega sistema na ozemlju bivše Jugoslavije, z odmevom po celi Evropi.

Zato lahko prognozo dr. Ehrlich projiciramo v bodočnost: Slovenija, ne pa Srbija, Bosna ali Makedonija bo Piemont družbeno-ekonomskega razvoja narodov na tem delu sveta. Tako kot to področje se bo razvijala tudi bivša SSSR, kar bo spet vplivalo nazaj na Evropo, ki bo vedno bolj pomembna sila v svetu.

Zato imamo Slovenci pred seboj zelo odgovorne naloge. Dr. Ehrlichu pa se moramo zahvaliti za pravilno orientacijo v času in prostoru ter za našo jasno perspektivo.

Njegov spomin med nami ne bo obledel.

ING. IVAN ŽIGON

slovenska zavest

KOT državni narod moramo Slovenci narediti temeljni premik v naši narodni zavesti. Iz nesrečne zavesti, ki smo jo doslej gojili, mora naša zavest postati vesela, dostojanstvena in gosposka. Gre za pomemben zgodovinski popravek. Naš zgodovinski spomin moramo spremeniti v skladu z zgodovinsko resnico in videti našo preteklost tako, kot je bila, ne pa tako, kot so jo doživljali in prikazovali naši pesniki in pisatelji in jo je vse do danes vzdrževala in širila naša šola.

Tu je treba domala spremeniti vse. V temeljih. Od Trubarja do Prešerna in Cankarja pa vse do danes. Ta nesrečna zavest, v kateri smo doslej živeli, preprosto ni v skladu z zgodovinskimi dejstvi in se nanje ne more opirati. Moramo si oblikovati novo slovensko zavest, ki bo izhajala iz resnične zgodovine.

Ni res, kar pravi Trubar, ko govori o ubogem, zatiranem, preplašenem slovenskem ljudstvu. Ni res, kar trdi Prešeren, ko reducira našo zgodovino na "krvavi punt in ropanje Turčije". Nikakor ni res, kot trdi Cankar, da je po izgonu protestantov na Slovenskem ostala le "smrdljiva drhal". Ne drži, kar piše Bojan Štih, da je "slovenski narod morebiti najbolj nesrečen in tragičen subjekt evropskega političnega in državotvornega zemljevida". Nikakor se ne ujema z zgodovinskimi dejstvi to, kar je nedavno zapisal časopis Slovenska država iz Toronta (Kanada), da je bil "slovenski narod toliko stoletij tlaččen in poniževan, izkoriščan in zatiran".

Takih trditvev je v naši književnosti morje. Sploh bi težko našli kaj drugega. Vse to je ustvarjalo v nas travmatično doživljanje naše preteklosti. Svojo zgodovino smo doživljali kot stoletno krivico, z občutkom, da smo bili vselej izigrani in neobgljene žrtve močnejših.

V resnici je bila naša zgodovina taka kot je mogla biti glede na naš geopolitični prostor in na številčno majhnost našega naroda. V tem prostoru je bila naša zgodovina NORMALNA. V zgodovini se nismo izkazali slabši kot drugi. Ničesar si nimamo očitati glede našega narodnega značaja, naše življenjske volje, naše upornosti in odpornosti. Naša zgodovina preprosto ni mogla biti drugačna, kot je bila. V tem prostoru, v katerem smo bili vključeni, smo dali svoj delež na vojaškem, znanstvenem, kulturnem in verskem področju.

Kot dokaz naše slabotnosti in neodpornosti radi ponavljamo, da smo v teku stoletij izgubili dve tretjini

narodnega ozemlja. Kako bi mogli ohraniti ozemlje, ki je segalo od Dunaja do Trsta in Kolpe pa do Blatnega jezera, ko nas je bilo komaj dvesto tisoč? Pri tem pa nikakor ne pomislimo, da so drugi narodi izgubili dosti več, na primer Madžari in Hrvatje. Naše osvojitve štejejo za nič. In vendar smo prav tako uspešno asimilirali tujce, ki so bili v številni premoči, kot so drugi nas. Sorško polje je bilo nekdaj nemško, prav tako predeli na Tolminskem. Danes so tam Slovenci. Mesta kot so Maribor, Celje, Ptuj so bila pretežno nemška, Koper, Izola, Piran italijanska. Danes so slovenska. A kljub temu si ne priznamo kakšnih osvojitvenih sposobnosti. Boli nas, da nismo uresničili ideala Združene Slovenije, da so naše narodne manjšine v Italiji, Avstriji, na Ogrskem. In ne pomislimo, da smo Slovenci narod, ki ima v tem delu Evrope najmanj rojakov, ki živijo zunaj meja svoje države. Samo pogledjmo kakšen jezikovni zemljevid in se primerjajmo na primer z Madžari, Hrvati, Rusi ali Ukrajinci. Nikakor nismo bolj nesrečni kakor drugi!

O svoji majhnosti govorimo do sitega. Doživljamo jo skorajda patološko, z občutkom kot da komaj še obstajamo. In vendar bo v Združenih narodih ob Sloveniji šestdeset držav manjših od naše. Pa tudi ne pomislimo, da je številčna majhnost tudi prednost. Ekonomsko najbolj uspešne države v Evropi so Luksemburg, Monaco, Liechtenstein. A to ni bistveno. Naša majhnost je prednost najprej v tem, da nas sili v nenehno in splošno mobilizacijo vseh naših sposobnosti in zmogljivosti. Da je sleherni Slovenec venomer izzvan, da nekaj postane in nekaj naredi. To je naravnost imeniten položaj, ki dela iz Slovencev enega najbolj trdoživih, klenih in ustvarjalnih narodov v Evropi. Narod, ki je primoran, da se stalno presega.

V naši zavesti je tudi prepričanje, da živimo sredi izredno hudobnih sosedov. Nič bolj niso bili hudobni kot drugi. Doslej je vsak narod naredil svojim sosedom toliko gorja, kolikor ga je mogel. Če Slovenci tega nismo storili, je zato, ker tega nismo mogli storiti. Vsak narod je gojil težnje po čim večjem ozemlju, po gospodovanju nad sosedmi in po asimilaciji sosedov. Taka je dvatisočletna zgodovina Evrope. In na naših tleh ni bila bolj kruta kot drugod.

Najbolj krivična, neresnična in nevarna pa je ideja, ki tiči v naši zavesti, da smo narod hlapcev. Cankarja

je treba že zaradi te besede močno relativizirati. Ta beseda nam je naredila ogromno škodo. Kako hlapci? Ustanovili smo prvo slovensko državo Karantanijo. V habsbursko monarhijo smo bili vključeni čisto legalno in smo v njej živeli kot deželani enakopravnih dežel. Krilatica o Avstriji kot "ječi narodov" se je pojavila šele ob koncu 19. stoletja, izmislila pa si jo je francoska propaganda. Od leta 1848 imamo razgibano politično življenje z nadarjenimi politikami. Nismo imeli samo pesnike in pisatelje. Leta 1918 stopimo v zgodovino kot eden od treh narodov ustanoviteljev države, ki se imenuje Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Od leta 1945 imamo svojo republiko in od leta 1991 svojo samostojno državo.

Hlapci zato, ker smo bili tlačani? Petindevetdeset odstotkov Evropecev je bilo tlačanov. To je bila pač oblika davkov v tistih časih. Naše deželno plemstvo, ki smo mu od 19. stoletja naprej odrekli mesto v na-

rodnem telesu, je imelo deželno zavest, ne nemško ali italijansko. Povečini so znali slovensko, mnogi so bili slovenske krvi.

Vsekakor pa imamo od srede 16. stoletja svojo kulturno suverenost. Slovenska Biblija je izšla dvajset let za nemško, trinajst let za italijansko. Odtlej smo ustvarjali književnost, ki se brez sramovanja lahko primerja z drugimi evropskimi književnostmi. Kakšni hlapci neki!

Danes smo neodvisni in suvereni. Naša zavest se mora uskladiti s to novo resničnostjo slovenskega naroda. Ne s ponarejanjem zgodovine. To smo že itak preveč ponarejali v smislu nemoči, izigranosti, krivic, ki naj bi se nam godile. Ampak v smislu take zgodovine, kot jo v resnici imamo. In ta zgodovina ni nikakor zgodovina nemočnih in hlapcev. To je zgodovina, kot je bila možna, normalna zgodovina enega najbolj trdoživih, delovnih in nadarjenih narodov v Evropi.

DR. FRANČ RODE
/v "Družini"/

Slika predstavlja ljubko znamenje MARIJE POMAGAJ, ki je zraslo v Avstriji, na nekdanji slovenski zemlji ob Osojskem jezeru. Zamislil in postavil ga je leta 1989 slovenski duhovnik in redni bralec Misli, Nande Babnik, ki tam preživlja svoj zasluženi pokoj.

Znamenje ima obliko kelih, kar simbolizira žrtvovanje, štiri podobe v njem so delo slikarja F. Jerina.

Gospod Nande upravičeno imenuje to svojo zamisel "slovensko jubilejno znamenje". Slovesno je bilo blagoslovljeno 8. oktobra 1989 – točno ob tridesetletnici smrti Nandetove matere in v letu njegove zlate maše, 50-letnice mašniškega posvečenja. Podoba Marije Pomagaj nas spomni, da je to leto njeno svetišče na Brezjah dobilo častni naslov bazilike. Podoba sv. Eme Krške, slovenske svetnice, je prišla v znamenje ob 50-letnici, kar je bila proglašena za svetnico. Tretja podoba predstavlja nekravega mučenca škofa Gregorija Rožmana ob 30-letnici njegove smrti v Clevelandu, ZDA. Četrta pa je slika božjega služabnika, mislijskega škofa Janeza Gnidovca, ki je umrl pred 50 leti v Ljubljani.

Due resnični zgodbi

Z ruske fronte 1914

TO se je zgodilo kmalu po začetku prve svetovne vojne. Avstrijska vojska je takoj prve dni avgusta meseca leta 1914 začela z ofenzivo na ruski fronti. Sprva je dobro napredovala, proti koncu avgusta pa je ruska vojska izvršila tako močan protinapad, da so se morale avstrijske edinice hitro in v neredu umakniti nazaj na avstrijsko ozemlje, Galicijo.

Med avstrijskimi vojaki na ruski fronti so bili seveda tudi Slovenci, med njimi Avgust Levičnik, doma iz Ljubljane. Bil je praporščak (Fähnrich), kar je bila prva stopnja oficirja. Bil je čeden dečko, komaj dvajsetletnik, visoke vitke postave, da ga je bilo veselje pogledati. Ne dolgo pred vpoklicem k vojakom je dovršil gimnazijske študije.

Avgustova mama, vdova Josipina Levičnik, je stanovala v hiši številka 41 na Svetega Petra cesti (sedaj se imenuje Trubarjeva). Sleherni dan je molila za svojega sina pred Marijino podobo, pred katero je noč in dan gorela večna lučka.

Nekega dne pa prihiti Avgustova mama vsa razburjena in v joku k svojim dvema prijateljicama – gospe J. Ham in Marici Zore – ki sta imeli stanovanje v isti hiši. "Lepo vaju prosim, pridita in molita z menoj! Lučka pred mojo Marijino podobo brez vsakega vzroka pojema, kakor da bo vsak čas ugasnila. Prepričana sem, da je moj sin v nevarnosti..."

Prijateljici sta ugodili prošnji in vse tri so kleče molile pred Marijino podobo. Sprva je res izgledalo, da bo lučka pred podobo vsak čas ugasnila, četudi ni bilo v sobi nobenega prepaha. Po preteku pol ure pa je lučka kar naenkrat oživila ter začela normalno goreti. Vdova Levičnik je takoj vesela vzkliknila: "Hvala ti, Marija, ker si rešila življenje mojemu sinu!"

Nekaj tednov kasneje je Avgustova mama prejela preko mednarodnega Rdečega križa pismo, v katerem ji sin sporoča, da je vojni ujetnik v Rusiji, a živ in zdrav ter naj ne skrbi zanj. Takoj po prejemu tega razveseljivega obvestila mu je pisala in ga prosila, naj

ji sporoči dan in uro, ko je bil ujet. Po preteku več tednov ji je sin odgovoril in opisal dogodek:

Dobil je nalog, raj s svojim vodom – vod je imel običajno 30 do 50 vojakov – zasede majhen gozd, ki se je prav malo dvigal iz ravnine. Kot pravi vodja je šel Avgust prvi proti gozdiču, za njim pa njegovi vojaki. Toda čim je stopil v gozdič, je zagledal kakih 30 korakov pred seboj naložena debla, iz odprtih med njimi pa puške cevi, naperjene proti njemu in njegovim vojakom. Avgust je takoj uvidel, da je sleherni napad že vnaprej obsojen na neuspeh, enako pa tudi umik. Zato je ukazal svojim vojakom, naj odvržejo orožje v znak predaje. To so tudi storili in vsi skupaj obstali ter mirno čakali pred vanje naperjenimi puškinimi cevmi izza naloženih brun. Minute so bile dolge kot večnost. Po preteku dobre pol ure, ko se je medtem očitno avstrijska vojska umaknila z obeh strani gozdiča, se je izza debel pojavil ruski narednik in nagovoril Avgusta: "Dolgo sem te opazoval, a sem sklenil, da ne bom streljal..."

Ko je vdova Levičnik prejela to sinovo poročilo, ga je ponovno prebrala z obema prej omenjenima prijateljicama. Vse tri so ugotovile, da je bil Avgust ujet istega dne in prav isti čas, ko je lučka pred Marijino podobo pol ure ugašala. Spoznanje jih je prepričalo, da je Marijina materinska pomoč vplivala na ruskega narednika, da niti on niti njegovi vojaki niso sprožili pušk, ki bi prinesle neizbežno smrt Avgustu ter vsemu njegovemu vodju.

Naj bo tudi nam ta resnična zgodba dokaz, da Marija usliši iskreno molitev in rada pomaga.

DR. J. KOCE

Teharska zgodba 1945

NA nedeljo pred praznikom Vseh svetnikov sem obiskal Teharje pri Celju, da bi prižgal svečko in pomolil pred mogočnim križem, ki stoji na mestu, kjer je ob koncu druge svetovne vojne stalo zloglasno taborišče Bukovžlak. Za tisoče slovenskih domo-

brancev in množico drugih je bil ta kraj zadnja postaja pred odhodom v strašno smrt. Prav malo jih je ostalo živih.

Da sem ostal živ tudi jaz, se mi je vedno zdelo kakor čudež. Nisem bil mladoleten in določili so me za smrt. A kakor bi neke dobre sile vplivale na dogodke in jih obračale v življenje namesto v smrt.

Povedal bom svojo zgodbo.

Moja skupina je zapustila taborišče na Vetrinjskem polju 30. maja 1945. Naslednji dan smo preko Pliberka, Dravograda in Maribora prispeli v Celje. Bil je četrtek in praznik Sv. Rešnjega telesa. Vso dolgo in mučno pot v taborišče sva prehodila skupaj z nekim Trdanom, ki je bil doma iz okolice Trebnjega. Že pri domobralcih sva bila v isti četi, kot dobra prijatelja sva delila tudi vse tegobe begunstva. Ob prihodu v taborišče so nas popisali; naju so oba oddelili v skupino "C". Na seznamu je Trdanovo ime stalo takoj za mojim.

Takoj ko smo prešli taboriščno ograjo, smo morali oddati vse: vso opremo in vse drobnarije, čisto vse, do najmanjšega spominčka ali dragocenosti. Kot večina drugih sem tudi jaz položil na tisto plahto vse, kar sem imel. V žepu mi je ostala samo miniatura podobica, ki mi jo je pred odhodom na Koroško dala pobožna in srčno dobra mati mojega sošolca in pri tem rekla: "Naj te varuje v nevarnostih!" Na ovalnem koščku belega blaga je bilo izrezano rdeče srce, okoli njega pa je bilo zapisano: "Stoj! Srce Jezusovo je z menoj!" Kaj naj naredim? Zagrozili so nam bili, da bodo ubili vsakega, pri komur bi našli najmanjšo malenkost. Da mislijo resno, ni bilo nobenega dvoma: o tem so nas trdno prepričali med potjo do taborišča, pa tudi okoli nas ni manjkalo dokazov za to. Malo sem gledal okoli sebe in razmišljal in nazadnje je prišlo tako, da podobice nisem oddal. Skrivališče sem ji našel v razpoki raztrganega čevlja.

Do prihoda in razporeditve v skupnjo "C" sem bil le eden v nepregledni množici na smrt obsojenih. A moja usoda se je že po prvih dneh začela drugače razvijati. Skupina "C" je bila nastanjena med barakami, kar na grušču in pesku pod milim nebom. Midva s Trdanom sva ležala tik ob baraki, v kateri so bili mladoletni. Med njimi je bil tudi fant iz naše doline, celo moj sošolec. Ker so bile noči mrzle, sem ga vprašal, če bi se v baraki našlo kaj prostora zame. Pomagal mi je, da sem zlezal skozi okno in se zagodzil med ležeče. Za zgodbo je važno, da ta baraka še ni bila popisana. Popisali so jo naslednje jutro po mojem "prestopu".

Tako sem bil zapisan kar dvakrat, v skupini "C" in v skupini "A", med mladoletniki. Dežurni oficir me je postavil za sobnega starešino, verjetno zato, ker sem bil velik in močan. Ker sem moral zvečer čakati na ra-

port – dežurni je prihajal iz Celja včasih zelo pozno ponoči – sem imel pravico stati pokonci, kar mi je omogočilo, da sem noč za nočjo lahko opazoval, kaj se dogaja na prostoru med barakami. Tam so "cejevci" pod vedrim nebom, večidel brez hrane in vode, čakali, da jih odpeljejo. V začetku sem mislil, da jih vozijo kam na delo. Skoraj sem jim zavidal; tam, sem si rekel, bodo bolj prosti in bodo dobili več jesti. Toda vse večja brutalnost – že drugi, tretji dan so jih začeli vezati z žico in surovo metati na kamione – je spremenila moje misli. Sedaj jim nisem več zavidal in počasi se je v meni zgostila temna slutnja, da odhajajo v smrt.

Ne vem več, kateri dan oziroma katero noč po prihodu v taborišče se je zgodilo. Kot običajno so tiste reveže nakladali in kot običajno sem iz temne barake skozi okno opazoval dogajanje pred seboj. Sedaj nisem več samo slutil, sedaj sem že vedel. Nenadoma zaslišim svoje ime: oficir s seznamom v roki kliče moje ime. Vedel sem, da bo enkrat do tega prišlo in nisem imel namena, da se ne bi javil. Hotel sem reči "Tukaj!", a me je nekaj stisnilo v grlu – dobessedno stisnilo – in nisem mogel reči ničesar. Nastopila je tišina, zame se je ustavil čas. Potem je tisti, ki je klical, ponovil moje ime. Tedaj se mi je bilo grlo že razvezalo, mogoče je manjkala samo sekunda, mogoče manj kot sekunda – in bi se sodba nad mano izvršila. Tedaj pa se zasliši iz množice: "So ga že odpeljali." Bil je prijatelj Trdan, poznal sem ga po glasu. Takoj za mano so poklicali tudi njega, oglasil se je, stopil naprej, videl sem, kako mu vežejo roke, videl sem, kako ga vežejo še z nekom. Kmalu nato je kamion odpeljal. Izza tistega okna sem gledal, kako izginja v temo.

A meni je rešil življenje. sam je šel v smrt, meni pa je rešil življenje. Vedel je namreč, da sem se pretihotopil v skupino "A", vedel je tudi da me bodo kako našli, če bom ostal na seznamu. Kaj ga je nagnilo, da je spregovoril tiste rešilne besede? Tega mogoče nikoli ne bom vedel, a dosegle so svoj namen: oficir, ki je vodil pripravo transporta, je molče prečrtal moje ime. Kadar pomislim nanj, sem mu globoko hvaležen za njegovo velikodušnost, prijateljstvo in zvestobo. Ne vem, katera ura dneva ali noči bi lahko bila, da nisem v letih, ki so od tistega dogodka minila, pomislil nanj. In sedaj pride tista nenavadna reč – mogoče me je reševal celo življenje. Če tu kdo izkaže tako dobroto, preko tega enostavno ni mogoče iti, tega ni mogoče pozabiti. To hodi s teboj. Tiste Trdanove besede so hodile tako z menoj skozi vsa leta begunstva in bile luč tudi takrat, ko je bilo vsenaokoli temno.

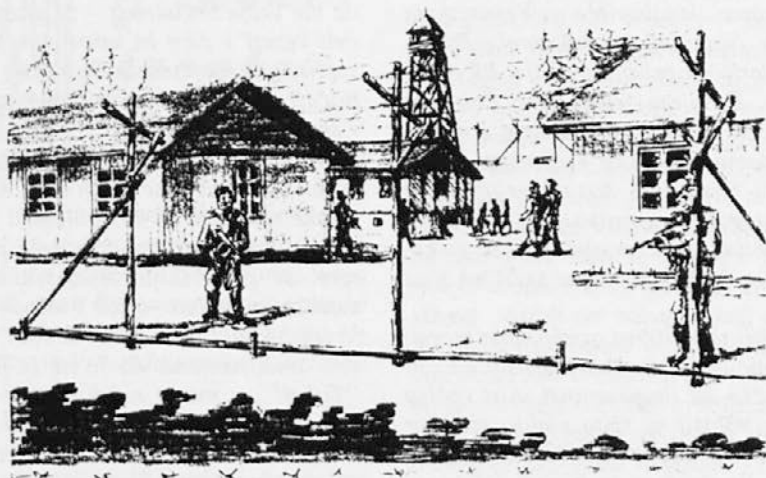
Kak mesec potem so še trajala najprej množična in potem posamična ubijanja. Posebno nas je prizadelo, ko so kak poldrugi mesec za tem odpeljali vse tiste

mladoletnike, ki so bili pri domobrancih več kot eno leto. Tudi njih ni nihče nikoli več videl.

Preostali pa smo sestradani in ušivi v prvi polovici avgusta dočakali amnestijo. Za slovo od taborišča smo dobili za zajtrk zajemalko makaronov, toliko da smo lahko prišli do doma. Nekateri so bili že na smrt bolni in so kmalu umrli, a videli so še vsaj dom in svoje.

Meni pa se je, preden sem odšel iz taborišča, še nekaj zgodilo. Tisto jutro, ko sem imel iti na celjski kolodvor, je tista svetinjica iz blaga, ki sem jo skrbno varoval skozi vse preizkušnje, na nepojasnen način izginila. Še prejšnjo noč sem jo dal v skrivališče v čevelj, zjutraj pa je ni bilo niti ne tam ne kje drugod. Ali je bila njena naloga opravljena?

JOŽE GRDADOLNIK

TEHARJE –
taborišče
smrti
/C. Mejač, 1945/

Prvi uradni obisk

Zunanji minister RS
DR. DIMITRIJ RUPEL med nami

NA uradno povabilo avstralske vlade je obiskala Avstralijo prva delegacija Republike Slovenije: zunanjega ministra RS dr. Dimitrija Rupla sta spremljala še šef kabineta Andrej Logar in Drago Mirošič, vodja oddelka za izvenevropske države. Na povabilo slovenskega zunanjega ministrstva se je delegaciji pridružil tudi Alfred Brežnik, vodja slovenskega informacijskega urada v Sydneyu. Avstralsko vlado je z ozirom na delegacijo zastopal Peter Rouse iz kabineta predsednika vlade. Kljub skopo odmerjenemu času je bila tudi avstralskim Slovencem dana prilika srečati in pozdraviti zastopnika slovenske vlade. Ta srečanja so organizirali Slovenski narodni sveti NSW, Viktorije in Canberre.

V Sydney je delegacija priletela v nedeljo 3. maja ob 15.20. Na letališču v VIP-lounge je bil kratek sprejem s strani avstralske vlade in predstavnikov slovenske skupnosti. Zvečer je bil sprejem dr. Rupla in spremstva v dvorani društva Triglav, na poti h klubu pa so se gostje ustavili tudi v slovenskem verskem središču sv. Rafaela in pri Slovenskem društvu Sydney.

V ponedeljek, 4. maja, dopoldne je delegacija obi-

skala slovenski lektorat na Macquarie univerzi ter se ustavila na SBS-TV postaji, kjer je imel dr. Rupel intervju za TV spored "Dateline". Sredi popoldneva je delegacija odletela proti Melbournu, kjer jo je pozdravilo nekaj predstavnikov SNS. Minister dr. Rupel je s spremljevalci večerjal v Domu počitka m. Romane. Sledil je večer z rojaki v cerkveni dvorani, ob domačem vzdušju in številnih vprašanjih.

V torek, 5. maja je dopoldne delegacija obiskala Institute of Technology v Hawthornu, opoldne pa si je dr. Rupel s skupino rojakov ogledal melbournski Art Centre. Rano popoldne je delegacija odletela v Canberro ter se srečala zvečer s tamkajšnjimi rojaki v canbernskem Slovenskem domu.

Sreda, 6. maja, je potekala v razgovorih s predstavniki avstralske vlade. Dr. Rupel se je sestel s senatorjem Garethom Evansom, avstralskim ministrom za zunanje zadeve, ter več drugimi člani vlade. Naj bo omenjen minister za znanost in tehnologijo Ross Free, minister za finance Ralph Willis, Speaker parlamenta Leo McCleay in senator Robert Hill, zunanji minister v senci. Zvečer je bil sprejem v čast dr. Ruplu in spremstvu – gostitelj je bil zunanji mini-

ster senator Gareth Evans.

V četrtek, 7. maja, se je delegacija poslovila od Avstralije. Ob 8.35 zjutraj je na povabilo novozelandske vlade odletela v Wellington, N.Z. Delegacijo je spremljal Dušan Lajovic, pooblaščenec slovenske vlade za Novo Zelandijo, in njegova soproga Saša. Tuja srečanje s podpredsednikom novozelandske vlade, z zunanjim ministrom in ministrom za trgovino ter drugimi je bilo zelo uspešno za mlado državo Slovenijo.

Avstralski Slovenci smo veseli, da smo dobili za srečanje z ministrom dr. Ruplom kar tri večere. Sprejeli smo ga kot predstavnika naše mlade slovenske države kljub zapletljajem v domovini, v katerih središču je bil prav on. Simon Špacapan, predsednik SNS za Viktorijo, je v svojem pozdravnem nagovoru omenil, da nas prerekanja v vrhovih domovine bole in skrbé ter da ne soglašamo z marsičem, kar se danes dogaja v samostojni in svobodni Sloveniji. Bolj do izraza je prišla ista skrb pri sprejemu v Canberri. Ne zagovarjam nastopa predsednika tamkajšnjega društva, tudi Cvetko Falež odgovarja sam za svoj govor, ki je sprožil toliko polemike. Sicer osebno soglašam z vprašanji, ki so dvignili prah, a zdi se mi le, da bi taktično spadal v čas vprašanj in ne v pozdravni govor.

Živimo v demokraciji. Slična in še močnejša vprašanja stavlja novinarji avstralskemu prvemu ministru in drugim članom vlade dan na dan. Pa se zato nihče ne pohujšuje, vprašanci pa se ne branijo odgovarjati. Na te stvari se bo moral navaditi tudi dr. Ru. pel kot član demokratične vlade RS.

Tu so povzeta vprašanja iz Faleževega govora:

– Kdo je razbil Demos in zakaj?

– Zakaj niso ministri Peterletove vlade prevzeli od-

govornosti svojega dela, ampak so za nesposobnost krivili le Peterleta?

– Zakaj ne bi tudi ministri omenjene vlade nosili odgovornost za (ne)usklajevanje v vladi? (Ravno dr. Rupel je Peterletu ves čas skakal v hrbet.)

– Kdo in zakaj ni hotel sprejeti zakonov, ki jih je predlagala vlada za zaščito slovenskega gospodarstva in zakaj lahko direktorji še vedno mirno ropajo premoženje svojih podjetij?

– Zakaj se niso razdelile delnice delavcem, kot je predlagala vlada?

– Zakaj se se ni začela privatizacija podjetij, da bi se ta zaščitila pred naraščanjem brezposelnosti?

– Kdo in zakaj štiti monopol bivših komunistov v gospodarstvu, finančah, družbenih občilih in zdaj tudi celo v vladi?

– Zakaj slovenske vernike napadajo s psovkami, ker so organizirali svojo stranko in hočejo imeti ter tudi imajo vsa pravico za svoj glas v politiki?

– Ali je res, da so v zunanjem ministrstvu zaposleni predvsem bivši jugoslovanski diplomati? Zakaj?

– Kdo in zakaj zavlačuje sprejem volilnega zakona in ovira ljudem volitve?

– Zakaj je sploh prišlo do nove vlade brez volitev?

– Kako naj vlado podpiramo, ko pa jo vodi še nedavno znani komunist?

– In če vse to drži, kako lahko pričakujemo podporo in zaupanje tujega kapitala?

Na vsa vprašanja dr. Rupel ni odgovoril, ostali odgovori pa niso bili ravno prepričljivi. Bodočnost bo pokazala, v koliko je naša skrb za domovino utemeljena. Osebno sem mnenja, da je pot razvoja demokracije dolga in težka. Vsak po svoje moramo paziti, tudi izseljenci, da ne bo žalostno iztirila.

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel s skupino članov SNS Viktorije pred melbournskim Art Centrom. Ga boste spoznali? Najvišji je od vseh.

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home
11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 1054

+ PO POKOJNE gremo tokrat najprej v Geelong, kjer so se 10. maja rojaki v lepem številu zbrali v glavni Marijini cerkvi k pogrebni maši. Umrla je IVA SED. MAK. V bolnišnici Holy Cross je 13. maja, preizkušana s težko boleznijo, zaključila svoje zemsko romanje. Pokojnica je bila doma iz Juršč, župnija Knežak, kjer je bila rojena (dekliški priimek je isti kot poročni) dne 23. maja 1936. Leta 1954 je iz begunskega taborišča v Trstu emigrirala v Avstralijo ter se leto kasneje poročila z Antonom Sedmakom v cerkvi sv. Petra in Pavla v Geelongu. Dom sta si uredila v Lari pri Geelongu ter vzgojila dve hčerki, Margaret in Suzi, zdaj že obe poročeni in mami svojih otrok.

JOŽEFINA BRALETITCH r. Batagelj je mirno zaspa v Gospodu v petek 15. maja v Kew, St. Joseph's Tower Nursing Home ne daleč od našega središča. Pred kakimi štirimi leti jo je zadel mrtvoud in je bila nepokretna, drugače pa še vedno sveža in dobrega spomina. Dočakala je častljivo starost devetdeset let, saj je bila rojena 13. aprila 1902 v naselju Kamnje na Primorskem. V družini je bilo petnajst otrok, zato je morala kar kmalu zdoma: s starejšo sestro je že kot mlado dekle odšla v Egipt služiti vsakdanji kruh. Tam se je poročila in leta 1956 postala vdova. Leta 1959 se je z dvema otrokoma, hčerko Heleno in sinom Aleksom, podala v Avstralijo. Živela je v Blackburnu s sinom, ki se je poročil. Dokler je mogla, je zelo rada prihajala k slovenski maši in našim prireditvam. V veliko tolažbo ji je bilo, da sta oba otroka in njuni družini z njo zelo dobra. Aleksa sem občudoval, kako je hodil prav sleherni dan na obisk k mami v Dom onemoglih. Pogrebna maša je bila v torek 19. maja v kapeli Doma sv. Jožefa, grob pa je dobila na pokopališču Springvale.

V četrtek 28. maja je smrt nenadoma končala življenje DANIELU (mnogi ga poznajo pod imenom David) ŠPACAPANU. Dobila ga je pri delu. Kot zidar je

gradil hišo svoji hčerki Majdi ne daleč od svojega doma in male farme v Toolern Vale, pa se ni več vrnil: policaj je prišel povedat ženi Anici, da so Daniela našli mrtvega pri zgradbi, kjer ga je verjetno zadela kap. Pokojnik je bil rojen 21. oktobra 1930 v Renčah. Leta 1955 se je v Opatjem selu poročil z Anico Pahor (Korita na Krasu je njen rojstni kraj), po dveh letih pa sta preko italijanskih begunskih taborišč prispela v Avstralijo. Tu sta se jima rodili hčerki Anica in Majda, za kateri sta veliko žrtvovala in obe vozila k raznim mladinskim aktivnostim našega verskega središča prav do njune poroke. Daniel je bil mehak značaj in je imel hitro solze v očeh, pa četudi je bil na zunaj včasih po kraško trd. Lani je moral preko hude operacije in smo se zanj bali, a je uspela – zdaj pa je smrt le zahtevala svojo žrtev. Ob njegovi krsti smo v naši cerkvi zmolili rožni venec na predvečer pogreba, ki smo ga imeli v torek 2. junija po maši zadušnici na keilorsko pokopališče.

Ta mesec je smrt obiskala tudi našo naselbino Al-dongo, kot imenujemo s skupno besedo dve mesti: obmejno viktorijsko Wodongo in Albury, prvo mesto v NSW preko mosta reke Murray. Serbinkovi v Alburiju so 9. maja izgubili gospodarja. MIRKO SERBI-NEK je bil v svoji bolezniji že več let odvisen od drugih in bil nekaj časa že tudi v Domu onemoglih v Beechworthu. A ženi Katici se je preveč smilil in predalet je bilo za pogoste obiske: vzela je Mirka domov in več kot leto in pol sama skrbela zanj. Tako je zdaj umrl doma, kar malokdaj uspe težkim bolnikom.

Pokojnik je bil rojen 19. julija 1922 pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah. Med okupacijo je bil mobiliziran v nemško vojsko ter poslan na rusko fronto, kjer je preživel bitko pri Stalingradu. Leta 1950 je preko Avstrije emigriral v Avstralijo, kjer se je kot samec pridružil delavcem projekta Snowy Mountains. Leta 1957 je dobil v Avstralijo svojo izbranko Katico Toplak ter se še isto leto poročil pri Sv. Patriku v Alburiju. Ustvarila sta si svoj dom, dobila Severina in Brigito, zdaj že poročeno, zaposlen pa je bil kot tesar prav do svoje upokojitve. Pogrebno mašo smo imeli 13. maja v cerkvi Srca Jezusovega. Sledil ji je pogreb na novo pokopališče, katerega se je udeležilo kar precej rojakov.

Iskreno sožalje vsem prizadetim družinam in ostalim sorodnikom naših pokojnih. Njim pa naj bo lahka avstralska zemlja! Naj počivajo v božjem miru!

+ KRSTE moram v naši cerkvi v Kew za mesec maj omeniti tri in vsi so bili na isti dan, v nedeljo 17. maja: Prvemu krščencu bo ime Christopher Jack Razveselil je družinico Franka Deana McGregorja in Sonje Margaret r. Fistrič. Družina živi v Watsoniji.

Potem je bila na vrsti **Daniella**. Iz Rowville sta jo prinesla k našemu krstnemu kamnu Marian **Koroša** in Tatiana r. Klančič.

Tretjega ta dan pa je krstna voda oblila **Dominika Marjana**. Očka je Anton **Diviak**, a mama Maria r. Sak-sida, živita pa v St. Albansu.

Vsem trem družinam iskrene čestitke, malčkom pa obilo božjega blagoslova!

+ Poroko smo v maju imeli eno in sicer dne 16. maja, v cerkvi sv. Monike, Moonee Ponds. Ženin je bil **Pavel Frank Knafelc**, sin Pavla Knafelca in Lucije r. Celigoy, rojen v Footscrayu in krščen v našem središču. Za življenjsko družico si je izbral **Giuseppino Raffa**, italijanskega rodu, rojeno v Melbournu in krščeno pri Sv. Brigiti v North Fitzroyu. Naj ju dobri Bog spremlja s svojim blagoslovom na skupni življenjski poti!

+ V maju smo imeli šmarnično pobožnost združeno z nedeljsko mašo, v tednu pa vsako sredo in petek zvečer. V mesecu juniju pa se zbiramo k maši na petkove večere, da se priporočamo Srcu Jezusovemu. Naš narod potrebuje božjega varstva. Žal se teh naših večernih maš udeležuje tako malo vernikov.

+ Letos se Melbournu obeta **mladinski koncert**, ki ga že dolgo vrsto let prirejajo verska središča. Podrobnosti še ne morem objaviti, vem le za datum, ki je **sobota 3. oktobra**. O vsem ostalem boste pravočasno obveščeni po Oznanilih in slovenskih radijskih oddajah.

+ Folklorna skupina Rožmarin vabi nove mlade člane, ki jih veseli ples. Glasniki pa si prav tako želijo novih pevcev. Ker koncert ni daleč, je vabilo v eno in drugo skupino še bolj upravičeno.

+ Upokojenci se kar pridno zbirajo k skupnemu kosilu enkrat na mesec. V maju so ga imeli v Domu počitka, v juniju pa spet v dvorani. Lepo število jih je in radi posedijo ob domači hrani ter prijetnem klepetu.

+ V ponedeljek 4. maja zvečer je bil med nami zunanji minister Republike Slovenije dr. Dimitrij Rupel. To je prvi uradni obisk, saj je prišel v Avstralijo na povabilo avstralske vlade. Veseli smo, da smo ga dobili vsaj za kratek čas. Spregovoril nam je nekaj besed, v glavnem pa odgovarjal na vprašanja. Povedali smo mu, da nas skrbijo nepotrebni prepiri v slovenskem vrhu.

+ Melbournski nadškof je izrazil željo, naj bi tudi pri etničnih nedeljskih mašah, zlasti če ima narodnost svoje središče, imeli vse izredne nabirke (za širjenje vere, za pomoč misijonom, Petrov novčič ipd . . .) kot so jih dolžne imeti župnije. Tako smo že lani začeli z misijonsko nabirko, ostale bomo vpeljali. Zdaj je začela nadškofija posebno nabiralno akcijo za obnovo stolnice (St. Patrick's Cathedral Centenary Appeal), ker jo je pošteno načel z ob časa in gre škoda v milijon-

ne. Res tudi mi ne smemo stati ob strani. Ravno ob mogočni stolnici se človek zamisli: ta veličastna stavba je zrastle iz avstralskih tal z darovi irskih katoličanov, ki so ne dolgo prej dobili svobodo, saj so v veliki večini prisli sem kot kaznjenci. Hoteli so pokazati Angležem, kaj jim pomeni katoliška vera. Danes avstralska Cerkev ni več irska, ampak po številu vernikov mednarodna, Irci so v manjšini. Ne bilo bi prav, da bi se ob obnovi stolnice ne zavedali svoje katoliške dolžnosti. Saj stolnica predstavlja nas vse.

+ Slovenski frančiškani so dobili novo vodstvo. Provincialni predstojnik je spet p. Polikarp, ki je bil provincial že pred p. Mihom in je takrat tudi obiskal Avstralijo. Z veseljem tudi sporočam, da se bo v avgustu vrnil med nas p. Tone Gorjup. Imenovan je za vodjo melbournskega misijona, meni pa ostane urejevanje MISLI in skrb za Dom počitka ter s tem skrb za bolne in ostarele rojake. Vesel sem te razbremenitve, saj vedno bolj čutim težo, ki jo prinaša starost. P. Tone je bil imenovan tudi za provincialnega delegata slovenske frančiškanske družine v Avstraliji. Te povezave doslej nismo imeli, pa je potrebna in dobrodošla.

P. Niko nas bo v avgustu zapustil. Vrnil se bo v domovino na novo službeno mesto na Kostanjevico pri Novi Gorici, kjer bo predstojnik in župnik. Naj se mu ob tej priliki zahvalim za delo, ki ga je opravil med nami.

+ Na dan 2. julija odhajam v domovino na dvome-sečni dopust, kjer bom s svojim sonovincem p. Mirkom praznoval zlati jubilej redovnih obljub. Z dovoljenjem predstojnika naj vsaj malo nadomestim leta, ko v domovino nisem mogel. Predlanskim sem bil tam prvič po 45 letih.

P. BAZILIJ

Simon Špacapan, predsednik SNSVic., kaže slovensko zastavico na državnem avtu, na razpolago dr. D. Ruplu

IZPOD TRIGLAVA

JUNIJ je mesec mašniških posvečenj. Slovenija ima letos 26 novomašnikov, kar je lepo število v primerjavi z drugimi deželami Evrope, pa tudi Amerike in naše Avstralije.

Ljubljanska nadškofija jih ima devet: Jože Černe (župnija Bled), Jože Čuk (Dol. Logatec), Franc Klopčič (Moravče), Janez Kvaternik (Stari trg pri Ložu), Andrej Mulej (Radovljica), Janez Nosan (Toronto, Kanada), Pavel Pibernik (Komenda), Andrej Poznič (Buenos Aires, Argentina) in Andrej Saje (Mirna Peč).

Koprška škofija ima tri novomašnike: Zoran Bajc (župnija Col), Janez Kavčič (Črni vrh) in Matjaž Kravos (Vipavski križ).

Mariborska škofija pa jih ima pet: Alojz Benkovič (župnija Bogojina), Janez Lesnika (Ponikva), Peter Orešnik (Ljubno ob Savinji), Slavko Pučko (Svetinje) in Tomislav Šantak (Dobrovnik, Prekmurje).

Iz redovnih skupnosti pa bo letos posvečenih devet novomašnikov: frančiškana sta br. Miran Špelič (župnija Ljubljana-Šiška) in br. Metod Ogorevc (Ljubljana-Šentvid). Kapucin je br. Marjan Gačnik (Novo mesto-Šmihel), jezuit pa br. Viljem Lovše (Mengeš). Iz kongregacije lazaristov sta Toni Burja (Lanus pri Buenos Airesu, Argentina) in Franci Pavlič (Zlato polje pri Brdu), salezijanski novomašniki pa so trije: Jože Brečko (župnija Sv. Rupert nad Laškim), Martin Lisec (Boštanj) in Janez Vodičar (Dobropolje-Videm).

Posvečenja bodo na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, 29. junija, in sicer v ljubljanski in mariborski stolnici, za koprsko škofijo pa na Sveti Gori.

Osemnajst slovenskih bogoslovcev bo prejelo v tem mesecu red diakonata, ki je zadnji red pred mašniškim posvečenjem, katerega bodo prejeli prihodnje leto.

Tudi Slovenci po svetu smo veseli prepotrebnega

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

prirastka duhovniški vrsti dežele pod Triglavom. Prav je, da se pridružimo vernikom v domovini, se Bogu iz srca zahvalimo za letošnje novomašnike ter ga tudi poprosimo za nove poklice, ki naj vzklijejo med našim narodom. Vsem želimo vztrajnosti na začetni poti.

LJUBLJANO so hoteli slovesno razglasiti kot glavno mesto nove države Slovenije. Slovesnost naj bi bila 25. aprila letos in skupščina mesta Ljubljane je že zadolžila posebno komisijo, ki je pripravila spored in vse potrebno. Pa so zadevo preprečile tako imenovane združene opozicijske stranke ter storile vse in našle vse mogoče razloge, da je bila razglasitev odpovedana. Morali so odpovedati vabila, četudi je bilo prijavljenih že dvanajst tujih delegacij, ena celo iz ZDA. Jože Strgar, predsednik skupščine mesta Ljubljana in predsednik komisije za promocijo Ljubljane kot glavnega mesta, se je pismeno zahvalil vsem, ki so bili pripravljeni brezplačno sodelovati pri sporedu. "Razumeli ste, da gre za pomembno stvar, predvsem za utrjevanje slovenske in državniške zavesti doma in pred svetom. To nam je potrebno kot vsakdanji kruh. Hvala tudi sponzorjem, zlasti tistim, ki ste denar že nakazali. Predlagam, da zbrani denar namenimo za ljubljansko postajo prve pomoči. Vsi skupaj pa se moramo zamisliti nad našo usodo," je zapisal. Zlasti zadnji stavek nam veliko pove. V deželi pod Triglavom so sile, ki zavirajo in uničujejo vsako pošteno misel, vsako pametno dejanje. Enoumje skuša nadaljevati po starih kolesnicah. Mu bo uspelo? Narod se bo moral naučiti odločnosti, četudi so mu pol stoletja vcepljali v dušo, da je odločanje v rokah partije.

SONČNI VLAK je v Evropi znan kot mednarodni vlak solidarnosti in prijateljstva med narodi. Na njem so v glavnem telesni invalidi in osamljeni ljudje iz raznih evropskih držav. V krajih in državah, ki jih obišče, želi prispevati k utrjevanju zavesti o skupnosti različnih ljudi s posebnimi potrebami, pa tudi h krepitvi vezi na humanitarnem področju. Letos je gostoval tudi v Sloveniji, kjer se je mudil od 28. do 31. maja.

Vlak je pripeljal okrog 400 invalidov najprej v Maribor, nato dalje v Ljubljano in končno v Koper. Od tam so goste z avtobusi prepeljali v hotel Bernardin. Na poti domov se je vlak ustavil na Jesenicah, predno je zapustil slovensko ozemlje.

ČASNIKI so nedavno objavili, da je črnomaljska občina v Beli krajini med vsemi občinami republike Slovenije na zadnjem mestu po povprečnem osebnem dohodku na prebivalca. Prav ta občina pa se s problemom begunce najbolj srečuje. Najprej so prihajali iz Hrvaške, zdaj pa prihajajo iz Bosne in Hercegovine, da je za nove že zmanjkalo prostora. Begunsko središče je nekdanja črnomaljska vojašnica, a morali so po-

staviti tudi šotore, ker v njej ni več prostora. Med 940 prijavljenimi so v večini matere in otroci, od vseh skupaj pa je 90 odstotkov muslimanov. Župnijska Karitas pomaga kolikor more, dobiva pa pomoč tudi od drugih župnij. Zadnja pomoč je prišla iz Smartnega pri Litiji, Lesc, Trebnjega in Mengša.

DRUŽINA, ljubljanski verski tednik, je obhajala jubilej: 40-letnico odkar obiskuje teden za tednom slovenske družine. Proslavili so jo 13. maja z zahvalno mašo slovenskih škofov v ljubljanski stolnici in tudi s slavnostno prireditvijo v dvorani Teološke fakultete. **DRUŽINA** je v času svojega življenja opravila v Cerkvah na Slovenskem veliko poslanstvo. Prestala je različne preizkušnje, se oblikovno in vsebinsko razvijala ter svojim bralcem ves čas prinašala duhovno oporo in krščansko upanje. Kljub temu, da ji komunistične oblasti niso bile naklonjene, je varno vozila mimo čeri. Okrog 250 gostov in prijateljev je z zanimanjem prisluhnilo slavnostnemu govorniku prof. Justinu Stanovniku. Nekaterim zaslužnejšim sodelavcem je Družina podelila tudi posebno priznanje. Nadškof dr. Šuštar je v svojem pozdravu in zahvali za delo izrazil upanje, da bo Družina še naprej pogumno, potrpežljivo in v duhu dialoga služila resnici in iskala novih poti, po katerih bo prihajala v slovenske družine, ki naj tudi z njeno pomočjo postanejo ena sama velika družina.

Tudi avstralski Slovenci **DRUŽINI** iz srca čestitamo k jubileju in ji želimo še dolgo dolgo življenje!

KRŠČANSKI DEMOKRATI iz vse Slovenije so se 16. maja sestali v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma na svojem Kongresu, katerega geslo se je glasilo **Ni nam vseeno!** Srečanja so se udeležili tudi številni gostje iz raznih evropskih držav, spet žrili pa poslali pozdravne brzojavke s spodbudnimi željami za uspešno delo na kongresu in po njem v političnem prostoru slovenske družbe. Na čelu petčlanskega delovnega predsedstva je bil Lojze Peterle. "V izhodiščih našega programa so osebne in družbene vrednote: poštenost, odgovornost, zanesljivost, delavnost, pravičnost, vzajemnost," je poudaril predsednik. "Te vrednote in še kaj bomo potrebovali pri moralni, kulturni, gospodarski in politični obnovi Slovenije. Govorimo o obnovi, ker vemo, da v teh dveh letih ni bilo mogoče urediti vsega in da bo odpravljanje posledic totalitarizma še dolgo trajalo." Peterle je povabil vse k **delu za skupnost**, tako namreč sam pojmuje politiko.

Tako slovensko politično občestvo z zdravimi krščanskimi načeli nadaljuje začrtano smer – kljub vsem političnim manipulacijam (nekdanjih?) komunistov, ki so po dveh letih spet v vodstvu ter bi radi ohranili svoje stolčke tudi po volitvah.

Nadvse pomembno dejanje tega kongresa je bila re-

je nova informativna revija, ki jo izdaja
AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA.

Se želite seznaniti z njeno vsebino?

Sporočite nam svojo željo in vam pošljemo zadnjo številko brezplačno na ogled. Potem pa sami odločite, ali se boste nanjo naročili.

SLOVENSKO PISMO je edina revija te vrste v Avstraliji. Prinaša obilo informacij o tekočih dogodkih v Sloveniji ter med Slovenci v Avstraliji in tudi drugih zanimivosti. Izhaja šestkrat na leto. Berite, ne bo vam žal!

Naročila pošljite na:

UPRAVA/ADMINISTRACIJA

Alfred Brežnik

P. O. Box 188

COOGEE, NSW, 2034, AUSTRALIA

Tel: (02)519 3933 - Fax: (03)550 1378

solucija o pridružitvi SLS (Slovenska ljudska stranka) Slovenskim krščanskim demokratom. Saj je to stranka s stoletno tradicijo, ki se je po vojni nadaljevala tudi v izseljenstvu. Na kongresu so jo predstavljali dr. Julij Savelli (Argentina), Marjan Struna (Evropa), dr. Jože Bernik (ZDA) in Peter Klopčič (Kanada). Svojo pritrtilno izjavo je iz Argentine po telefaxu poslal tudi dr. Marko Kremžar, načelnik SLS v zdomstvu.

KOPER se pripravlja, da bo v samostojni Sloveniji še bolj potreben in pomemben. V bazenu III njegovega pristanišča pristajajo ladje do 150 tisoč ton nosilnosti, dolge 300 metrov in široke 50 metrov. Pristajanje pa je težavno, ker je kanal ozek in globok le 17 metrov. Zdaj imajo v načrtu poglobiti in razširiti kanal, z izkopanim materialom pa bi v petih letih zgradili pomol III, ki naj bi imel okrog 60 hektarov. Tako bi v bazen III lahko pristajale ladje do 180 tisoč ton nosilnosti.

V **SLOVENIJI** so pri lanskem popisu prebivalstva ugotovili, da je prebivalec nekaj pod dva milijona – 1,962 tisoč. Pri vprašanju o narodnosti so se glede materinega jezika popisovalci opredelili takole: za 1,717 tisoč prebivalcev je materin jezik slovenski, 80.000 prebivalcev ima za materin jezik "srbohrvaščino", 52.000 hrvaški jezik, 18.000 pa srbski. Madžarski jezik je materinščina 9.000 prebivalcev, italijanski jezik govore kot glavni jezik 4003 prebivalci, nemškega pa 1544. Na vprašanje o narodnosti in materinem jeziku pa sploh ni odgovorilo 60.000 prebivalcev Slovenije.

Po svoje kaj zanimive številke.

"KDOR JÉ MOJE MESO
IN PIJE MOJ KRI,
IMA VEČNO ŽIVLJENJE
IN JAZ GA BOJIM OBUDIL
POSLEDNJI DAN. MOJE MESO
ZAKAJ MOJE MLEKO
JE RESNIČNA OBEDA."
1 Kor 11, 54 in 55/

SVETA REŠNJE TELO IN KRI — EVHARISTIJA

Za krstom in birmo je to tretji po vrsti zakrament med zakramenti uvajanja v krščansko življenje. Z grško besedo imenujemo ta zakrament Eucharistija, kar je zelo bogat izraz. Pomeni namreč Jezusovo navzočnost v posvečenem kruhu in vinu, pomeni Jezusovo daritev nebeškemu Očetu, pomeni končno hrano za krščansko življenje. Slovenski izraz za Eucharistijo je zahvala, zahvaljevanje. Božje ljudstvo se z Jezusovo daritvijo zahvaljuje Bogu.

Apostol Pavel podaja najpopolnejšo razlago tega daru v Novi zavezi: "Gospod Jezus je tisto noč, ko je bil izdan, vzel kruh in se zahvalil, ter ga razlomil in rekel: 'To je moje telo, ki se za vas daje; to delajte v moj spomin.' Prav tako tudi kelih po večerji govoreč: 'Ta kelih je nova zaveza v moji krvi; to delajte, kolikor koli boste pili, v moj spomin.' Zakaj kolikor koli jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjate Gospodovo smrt, dokler ne pride" (1 Kor 11, 23–26).

Postavitev Eucharistije izhaja od zadnje večerje, ko je bil Jezus skupaj z učenci pri obhajanju judovskega praznika "Pasha". Čas zadnje večerje je postavljen tik pred njegovim trpljenjem in smrtjo na križu, zato zakrament Eucharistije lahko povežemo kot nekruvavo daritev z njegovo krvavo daritvijo na križu. Zakrament kot vidno znamenje, ki govori o pomenu Jezusove smrti in vstajenja ter nas znova zbližuje z Bogom, pomeni stalno Kristusovo navzočnost med nami. Prva krščanska skupnost je za ta zakrament uporabljala izraz "Gospodova večerja" ali "Lomljenje kruha", Eucharistija pa pomeni tudi "maša". Pri maši se živo zavemo, da je bilo Jezusovo telo zlomljeno in njegova kri prelita, ko je umrl za nas. Vendar se pri obhajanju Eucharistije dogaja še nekaj več kot samo lomljenje kruha in prelivanje vina.

Eucharistična daritev je stvarno ponavzočenje Jezusove kalvarijske daritve. Vsak vernik, ki se dejavno udeleži mašne daritve s Kristusom. Sveto obhajilo je najdragocenejša moč za dosledno življenje iz vere. Jezus, ki je za nas umrl in vstal, je

naša duhovna hrana. Gospod sam nam je zagotovil: "Kdor uživa ta kruh, bo živel vekomaj."

Cerkev raste iz Eucharistije, branja božje besede in molitve.

EVHARISTIJA — SREČANJE Z JEZUSOM

"Svetemu obhajilu lastni učinek je življenjsko zedinjenje celotnega človeka s celotnim Jezusom," pravi teologi. Življenjsko zedinjenje pomeni utrditev krstnih vezi s Kristusom. Iz trte, ki je Kristus, se preliva v mladike (vernike) božje življenje. Lahko govorimo o pobožanstvenju. Jezusova beseda Nikodemu: "Treba vam je, da se znova rodite," se pri obhajilu popolnoma uresničuje. Krst razumemo kot rojstvo novega človeka, obhajilo pa kot hranjenje. Kakor je telesu potrebna vsakdanja hrana, tako je vsakdanje (ali pogosto) obhajilo potrebno tudi novemu človeku.

Obhajilo je združenje celotnega človeka s celotnim Kristusom. Celotni človek nam pomeni človeka po duši in telesu. Obhajilo ni združenje le s človeško dušo; duša in telo tvorita namreč enoto, ki jo le telesna smrt za nekaj časa razbije. Tudi telo je določeno za poveličanje in vstajenje. V Kristusu bo vstajenje celega človeka. Obhajilna pesem lepo pravi: "Presrečno tudi je telo, ki prejme Jezusa lepo. V nebeški časti sodni dan dejano bo na desno stran."

Zedinjenje s celotnim Kristusom se poudarja zato, ker se združimo tudi z vsemi tistimi, ki so "v Kristusu" — to je z vsemi krščenimi (skrivnost trte in mladik). Na to veselo resnico premalo mislimo in jo gotovo premalo živimo. Že obed telesne hrane močno združuje ljudi — koliko bolj združuje ljudi nebeški Kruh. Obhajilo je prijateljski obed. Prastari "Nauk dvanajstih apostolov" pravi takole: "Kakor je bil ta kruh, ki ga lomimo, raztresen po gorah in je zgneten postal eden, tako naj se zbere tvoja Cerkev od koncev zemlje v tvoje kraljestvo." To je eucharistično bratstvo,

ki ga med božjim ljudstvom nakazuje in uresničuje obhajanje in prejetje Eucharistije. Večkrat ponovljeni nagovor pri maši "bratje in sestre" bi ne smel biti fraza, ampak vzklík, ki izraža resničnost.

ZGRADBA SVETE MAŠE IN NJEN POMEN

Prav je, da tako odličen zakrament kot je Eucharistija, tudi na zunaj obhajamo čim bolj bogato, vsebinsko in prepričevalno. Kristjani vseh časov so čutili potrebo, da ta zakrament splošneje obhajajo kakor druge. Sam obred se je v teku stoletij spreminjal in pri različnih narodih različno ohranjal. Prav tako je tudi danes, še posebej po II. Vatikanskem Cerkvem zboru, ki je uvedel precejšnje spremembe in vpeljal uporabo jezikov posameznih dežel Cerkve. S tem je približal ljudem vsebino in odprl vernikom neizmerne možnosti sodelovanja. A gre le za zgradbo — bistvo maše se ni spreminjalo in tako tudi danes govorimo o dveh bistvenih delih maše:

- bogoslužju božje besede in
- eucharističnem bogoslužju.

Začetni obred je uvodni del svete maše, ki ima nalogo, da nas pripravi in uglaši v Kristusovo daritev in med seboj poveže v ljubezensko skupnost kristjanov, kar je pogoj za druženje s Kristusom.

Koncil je ob liturgičnih spremembah veliko težo položil v besedno bogoslužje in popestril oz. razširil izbor svetopisemskih odlomkov. Preko branja Svetega pisma odkrivamo božjo navzočnost in spremstvo v zgodovini človeštva in neprestano izkazovanje ljubezni ter pozornosti človeški skupnosti in posameznikom. Zaradi raznolikosti in zapletenosti svetopisemskih besedil ima homilija ali pridiga namen približati vsebino in pomagati božjemu ljudstvu, da zaužije duhovno hrano kot pomoč za spoznavanje božjega v življenju. Izpoved vere pa je odgovor vernikov na božjo besedo. Ob nedeljah jo izpovemo pri maši, v življe-

nju pa jo izpovedujemo sleherni dan, sa je vera brez del mrtva. S prošnjami za vse potrebe se zaključí prvi del svete maše.

Po pripravljanju darov kruha in vina preidemo v bistveni del svete maše z eucharistično molitvijo. "Zdaj se začne središče in vrhunec celotnega svetega opravila, namreč eucharistična molitev, ki je molitev zahvale in posvetitve" (Splošna uredbenik 54). Eucharistična molitev je srce maše. Kristjan naj se trudi, da bi njegovo srce utripalo s tem srcem — v Cerkvi in v življenju. Božja hrana in pijača sta pripravljena. Božje ljudstvo bo kmalu povabljen, da ju sprejme.

Obhajilo je sestavni del maše. Cerkev želi, da bi verniki, ki pri maši, prejeli tudi sveto obhajilo. Le tako je maša za vernike zares "popolna". Mnogi, ki bi lahko šli mirne duše k obhajilu, ne gredo, ker mislijo, da morajo iti k spovedi, predno gredo k obhajilu. K spovedi mora iti pred prejemom obhajila samo tisti, ki ima na duši smrtni greh in se ga ni spovedal. Za male grehe pa lahko obudimo kesanje in že sama sveta maša, če pobožno sodelujemo, nam izbriše male grehe. Obhajila ne sprejemamo zato, ker bi bili vredni te velike milosti, da Jezus pride v nas resnično pričujoč pod podobo kruha, ampak zato, ker smo potrebni, da prejmemo to nebeško hrano, da prejmemo moč živeti po evangeliju. Zato gremo lahko k obhajilu tudi če nismo bili že delj časa pri spovedi, pa nam vest ne očita kakega smrtnega greha. Seveda tudi spovedi ne smemo zanemarjati, saj je to zakrament, ki nam daje novih moči v boju zoper naše napake in slabosti.

Za obhajilo moramo biti najprej duhovno pripravljani, se pravi brez smrtnega greha, zbrani in v zavesti, kaj prejemamo. Čeprav priporočamo pogosto obhajilo, to ne sme postati navada, ki jo vršimo tjavendan.

Obhajilo se mora poznati v našem življenju, v tem, da se trudimo biti vedno boljši ljudje in kristjani. Nema lokrat se ljudje pohujšujejo nad takimi, ki hodijo pogosto k obhajilu, pa se kljub temu doma ali s sosedi souvažijo, se prepirajo, opravljajo in obrekujejo. . .

Sveta maša se zaključí s sklepnim obredom, v katerem udeleženci prejmejo blagoslov kot zagotovilo božjega spremstva. Duhovnik odslovi "sveti zbor", da se vrne v vsakdanje življenje ter z dobrimi deli hvali in slavi Vsemogočnega.

Ta kratka razlaga mašnega obreda ni samemu sebi namen. Če bi samo razpravljali o maši, bi bili podobni žejnemu človeku, ki razpravlja o studencu, k njemu pa se ne poda. "Če je kdo žejen, naj pride k meni in naj pije, kdor v mene veruje" (Jan 7, 37).

Poskušal sem nanizati ob tem velikem zakramentu samo nekaj najpomembnejših misli, predsem z namenom, da bi zase našli smisel in vsebino ter s tem zaživel polno življenje s Kristusom. P. NIKO

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

POKOJNA – V ponedeljek 18. maja okrog ene ure popoldne je v Marrickville (Sydney) umrl, zadet od kapi, HERMAN ŠKORNIK. Rojen je bil 29. marca 1930 v Žusmu pri Celju kot sin Jakoba in Matilde r. Žlender. V Avstralijo je prišel 5. maja 1952, najprej živel v Sydneyu (St. Marys), nato pa sedem let v Snowy Mountains pri gradnji hidrocentrale. Ko je bilo tam delo končano, se je zaposlil pri Qantasu kot "ground engineer" ter bil na istem delovnem mestu polnih 28 let. V decembru 1961 se je v sydneyski stolnici Matere božje poročil s Francko Štefanec, po rodu iz Veržeja pri Ljutomeru. Živela sta v sydneyskem okraju Hurstone Park, zadnji dve leti pa izven mesta v Bowral, NSW. Poleg žene zapušča pokojnik v Ljubljani sestri Danico in Reziko, v Avstriji pa brata Alberta. Smrt ga je doletela nepričakovano, v pripravi, da bi 23. maja z ženo odpotoval na obisk v domovino. A Bog ga je poklical v večno domovino in prav na dan 23. maja smo imeli njegovo pogrebno mašo pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Pri maši je poleg naših rednih pevok prepeval tudi triglavski moški zbor pod vodstvom s. Francke. Prekmurke in Prekmurci pa so Hermanu zapeli v slovo pri odprtem grobu na novem slovenskem pokopališču v Rookwoodu.

V četrtek 4. junija je v Westmead bolnišnici umrl VLADIMIR MENART. Rojen je bil 9. aprila 1923 v Domžalah kot sin Jakoba in Ivanke r. Kljun. Bil je med prvimi zavednimi Slovenci, ki so spoznali pogubnost komunizma ter se kot študent pridružil domobrancem. Ob koncu vojne je odšel v emigracijo in med prvimi leta 1950 prispel v Avstralijo. Zaposlil se je pri Snowy Mountains projektu kot uradnik za zaposlitev in je marsikateri slovenski fant preko njega dobil prvo delo v Avstraliji. Po tem se je vrnil v Sydney in se posvetil študiju prava, katerega se je lotil že v Ljubljani, pa mu je nadaljevanje preprečila vojna. Pri

študiju je dosegel rekord, saj je v kratkih 18 mesecih uspešno opravil vse izpite in postal advokat, kasneje pa še barister. Vsa leta je bil aktiven član raznih slovenskih organizacij. Imel je posebno žilico za vprašanja iz zgodovine našega naroda: pri tem študiju je bil pronicljiv raziskovalec in je pojasnil marsikatera zgodovinska dejstva, ki so bila napačno pojmovana.

Vladimir je zbolel pred devetimi meseci ter so ga zdravili v Westmead bolnišnici s kemoterapijo. Žal ni bilo uspehov in je to dejstvo lepo sprejel. Pred smrtjo je na lastno željo prejel svete zakramente. Poleg žene Karine r. Sliwica zapušča sina Tima, ki živi v Melbourneu, kjer živi tudi njegova sestra Zlatka por. Abram. V Clevelandu v ZDA ima sestro Darinko, v Kaliforniji pa brata Rada. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v petek 12. junija, sledila je upepelitev v Rookwoodu, kjer je žara dobila svoje mesto na slovenskem delu pokopališča.

Iskreno sožalje vsem svojcem obeh pokojnih in naj jim bo Bog Sveti Duh uteha v njihovi žalosti. Menim, da ni odveč spet omeniti, naj bi se pokojnih redno spominjali v svojih molitvah, zlasti pri sveti maši. S tem najlepše dokažemo, da verujemo v njih in naše življenje po telesni smrti.

KRST – Justin Dimech, Merrylands, NSW. Oče Steven, mati Erna r. Črnčec. Botrovala sta Rudi Črnčec in Carol Dimech. – Sv. Rafael, Merrylands, dne 6. junija 1992. Naše iskrene čestitke malčku Justinu, njegovim staršem in botrom!

SLUŽBE BOŽJE

FIGTREE – WOLLONGONG ima slovensko sveto mašo vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu – torej 12. in 26. julija, 9. in 23. avgusta, 13. in 27. septembra – vedno ob peti uri popoldne. Tamkajšnje rojake lepo vabim k našim službam božjim. O, ko bi znali ceniti svojo cerkveno, kjer se opravlja sveta maša in delijo zakramenti v domačem jeziku! Koliko rojakov, ki nimajo te prilike, vam to prednost lahko zavidajo. Petje je pri mašah v Wollongongu zares ubrano ter zelo pomaga k doživetemu praznovanju nedeljske svete maše. Sestra Francka in pevke vložijo mnogo časa in truda, da bi bilo petje čim lepše. Izbira pesmi je tudi kaj pestra, kar je težko najti drugje med našimi rojaki po Avstraliji.

CANBERRA pride na vrsto enkrat na mesec in sicer je njena tretja nedelja v mesecu. Torej: 19. julija, 16. avgusta, 20. septembra . . . Čas je vedno isti: ob šesti uri zvečer. Kraj tudi: cerkev sv. Petra in Pavla, Wisdom Street, Garran, ACT. – Upam, da bomo tudi pod novim župnikom prav tako dobrodošli. Dosedanji župnik, Msgr. J. Kelly, gre namreč v pokoj. Naj se mu na tem mestu iskreno zahvalim za gostoljubnost.

Kdo bo novi župnik, mi še ni znano. Svojo službo bo nastopil enkrat v juliju.

Naj vas zimski čas ne ovira pri udeležbi slovenske maše!

SURFERS PARADISE pride za slovensko mašo na vrsto v soboto 1. avgusta ob 7.30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, 50 Fairway Drive, Clear Island Waters. Pridite vsi rojaki, kar vas je na Zlati obali – nobene nevarnosti ni, da bi bila za nas cerkev premajhna!

BRISBANE bo imel slovensko službo božjo naslednji dan, v nedeljo 2. avgusta, ob 11.45 dopoldne. Da je naše bogoslužje nekoliko kasneje, je vzrok v tem, ker imajo pred nami svojo mašo Litvanci. Vsi rojaki ste lepo vabljeni k srečanju ob božjem oltarju v tej častitljivi Marijini cerkvi, kjer se zbiramo že dolga leta.

NEWCASTLE bo obiskal slovenski duhovnik na nedeljo 30. avgusta. Čas je ob šesti uri zvečer, kraj pa kot navadno cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Pred mašo je prilika za slovensko spoved, po maši pa običajno tudi srečanje v dvorani.

POSVETITEV MARIJI – Slovenski škofje so dne 21. januarja letos sklenili, da po mednarodnem priznanju Republike Slovenije **posvetijo slovenski narod Mariji**. Posvetitev bo na praznik Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta in vsekakor zajema tudi nas v svetu. V domovini potekajo priprave že od meseca maja. Tudi binškočna devetdnevna je bila letos usmerjena v pripravo na ta dogodek.

Posvetitev naj bi bila hkrati v treh naših najpomembnejših Marijinih svetiščih: na Brezjah, Ptujski gori in Sveti Gori. Bo pa tudi po vseh župnijskih cerkvah, za bolnike in najstarejše, ki ne morejo niti več v župno cerkev, pa bo posvetitev na domu. Po svetu bo posvetitev po vseh slovenskih cerkvah, pri nas v vseh verskih središčih, oddaljeni rojaki pa se bodo posvetili na svojih domovih. Tako naj bi se vsi slovenski kristjani hkrati izročili Marijinemu materinemu varstvu ter po njej obnovili svojo zvestobo Jezusu Kristusu, njenemu božjemu Sinu in našemu Odrešeniku.

Za rojake v Sydneyu, NSW, ACT, Queenslandu bo posvetitev ob priliki, ko bo tam božja služba. Če pa k tej maši ne boste mogli, pa vas kot slovenski dušni pastir vabim in prosim, da se posvetite doma, v krogu svoje družine. Najprikladnejši čas bo na večer praznika Marije Vnebovzete, v soboto 15. avgusta. Že prej pa opravljajte redno posebno molitev v ta namen, ki je določena kot molitev priprave na ta veliki dogodek. Molitev je objavljena v tej številki MISLI na strani 100 skupno s Posvetilno molitvijo, bo pa tudi v RAFAELU ter cerkvenih oznanilih po naših cerkvah.

V Merrylandsu in Canberri bo posvetitev pri slo-

venski maši v nedeljo 16. avgusta, v Figtree v nedeljo 9. avgusta, na Gold Coast in v Brisbanu 1. oz. 2. avgusta, v Newcastlu pa 30. avgusta.

Tako bomo Slovenci doma, v zamejstvu in zdomstvu združeni v skupni prošnji k Mariji, naj varuje nas in našo mladino ohrani v zvestobi veri in narodni zavednosti. Saj bi morala zvestoba veri vključevati tudi zvestobo narodu in obratno.

IN ZAKAJ POSVETITEV MARIJI? – Ko smo s samostojno državo Slovenijo obrnili povsem novo stran v zgodovini našega naroda in tudi naše vernosti, si želimo, da bi Marija še močneje stopila v to našo zgodovino, da bi ljudje trdneje in polneje stopali po poti tiste modrosti, ki jo je odprl in jo vedno znova odpira Jezus, učlovečena Modrost sama. Zato je primerno, da se v tem pomembnem trenutku zgodovine izročimo Marijini materinski ljubezni s tem, da se ji posvetimo.

Posvetitev Mariji ni po svojem bistvu nič drugega kot obnovev krstnih obljub, s katerimi se človek nepreklicno izroči Kristusu in po njem troedinemu Bogu. Če se je Kristus poslužil Marije, da je prišel k nam, se je smemo tudi mi, da pridemo h Kristusu. Za nas je namreč Marija priprošnjica, pomočnica in srednica.

NAŠ ŽUPNIJSKI SVET – Letno poročilo, ki ste ga prejeli sydneyški rojaki pred kratkim, vam prikaže delo tega važnega organa naše skupnosti Sv. Rafaela v Merrylandsu. Zastopniki posameznih delov naše družine božjega ljudstva so opisali svoje delo, naloge in upe za bodočnost. Tajnica našega sveta, marljiva Marjeti Bolko, je vložila veliko ur v pripravo tega poročila. Skupaj s sestro Francko sta ga natisnili, Janez Cvetkovič, lastnik podjetja Neo-Graphic Printing v Waitari, je natiskal ovitek, skupaj zložil pa ga je Drago Tomac. Vse naše rojake vabimo, da se odločijo za sodelovanje v našem svetu, da bo tako čimbolj uspešen.

P. CIRIL je medtem že dobil namestitev: postal je magister frančiškanskih bogoslovcev in je njegov naslov: Prešernov trg 4, 61000 Ljubljana. Patru želimo veliko uspehov in vodstva Sv. Duha pri odgovornem vzgojnem delu. Upamo, da bo katerega bogoslovcev uspel navdušiti za delo med izseljenci v Avstraliji, kot definator (provincialov svetovalec) pa tudi zastavljal na sejah dobro besedo za našo avstralsko skupnost.

NOVO VODSTVO slovenske frančiškanske province nam je v svoji okrožnici sporočilo, da za Sydney letos ne morejo poslati nobenega patra. Upal sem na pomoč, zdaj pa se moram sprijazniti z dejstvom, da bom vsaj eno leto sam. Župnijski svet je sklenil poslati na provincialno vodstvo prošnjo, naj odločbo spreme-

ne in pošljejo pomoč. Bog daj, da bi bilo kaj uspeha!

POMOČ SLOVENIJI ZA BEGUNCE, ki jih je iz Hrvaške ter BiH vedno več, zbiramo v našem verskem središču, kakor tudi po društvih in klubih. Predstavljamo si, kako težko breme za našo že tako obubožno domovino je skrb za tisoče brez obleke, hrane in primerne stanovanja. Zato smo bili naprošeni, da še

mi sprejmemo del te odgovornosti in pomagamo po svojih močeh. Zahvala vsem, ki ste doslej darovali v ta namen. Ostalim pa toplo priporočamo, da se pridružijo darovalcem te nujne humanitarne akcije.

STOJNICA bo v Merrylandsu spet na sporedu v četrtek 9. julija. Priporočamo se za primerne predmete, razen obleke, ki jo imamo za enkrat dovolj.

P. VALERIJAN

Procesija z milostnim kipom Marije Kraljice miru na Kureščku, ki postaja vedno bolj obiskovana božja pot prosilcev za mir na svetu

*Mi
slovenski
smo vojaki*

*Mi slovenski smo vojaki,
do neba kipi naš glas,
strumni naši so koraki,
kliče nas usodni čas.*

*Kaj nam mar je smrt,
da je le sovrag naš strt —
za slovensko domačijo,
za naš dragi dom in rod!*

*Za slovensko domačijo
stopamo v potrebni boj.
Bratje naši še trpijo —
v boj za njé mi vsi takoj!*

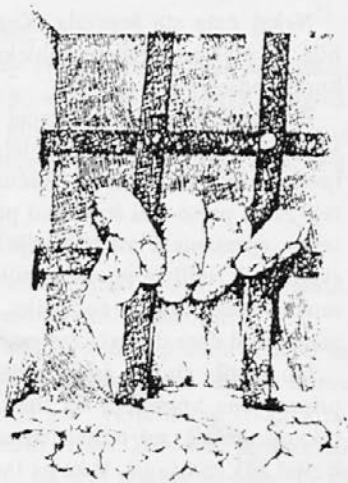
*Vsi na plan, na plan,
bratje, velik bo naš dan!
Za slovensko domačijo,
za naš dragi dom in rod!*

*Ob junijskem spominu
naših fantov in mož, ki počivajo
v Kočevskem Rogu in drugih grobiščih.
Ob petju te pesmi so korakali
in prišla je iz zavednih src. Slava jim!*

MOJE GELIGE

/ PRVO ZASLIŠANJE /

Kmalu sem razumel, da policist presoja človeka iz svojega posebnega zornega kota. V tebi vidi sovražnika in vsak korak, vsako dejanje, vsaka beseda postane sovražna. Vsak obisk, vsako srečanje, vsak sestanek opazuje iz te perspektive. Kopičijo se vprašanja: Kaj ste tam delali? Kaj ste govorili? Komu ste to poročali? Kakšne zveze ste imeli? Zabije si v glavo, da si izdajalec, da si obveščevalec in iz tega okvira, iz te verige se ne rešiš več.

Kapetan je odložil pero, se naslonil na stolico in me nekaj časa meril s svojim policijskim pogledom.

Odprl je predalček in potegnil iz njega pištolo. Nekaj časa je z njo igračkal, jo odprl in naložil metke. Držal jo je v desnici, zamižal z levim očesom in meril proti stropu, nato še proti meni.

“Zastraševalna igra,” sem si mislil.

“Kragelj, ali ste pomislili, da nihče ne ve, kje ste? Če ne boste govorili, vas peljemo na mejo, in tam Kragelj izgine . . .”

Nič se nisem ustrašil tega vprašanja in te besedne igre. Prvi mesec sem zelo odločno odgovarjal – na trdo vprašanje je padel tudi trd odgovor.

“Ali mislite, da so ljudje tako naivni? Videli so me, da sem šel z Livka, videli so me v Kobaridu, na Idrskem so me prav tako videli ljudje, da sem zavil proti domu. In vaš avto so prav tako videli. Na snegu je ostala sled. Vsakdo je lahko opazil, da se je avto na cesti obrnil in ni prišel do Livka. In ker mene ni bilo domov, je jasno, da me je avto odpeljal. To so prav kmalu zvedeli, saj mi je prihajal naproti neki fant!”

“Zakaj pa? Ali ste imeli spremstvo? Ste se bali?”

“Nič se nisem bal, toda po samotnih poteh hodim rajši v družbi.”

“Zdaj boste na varnem, ne boste več potrebovali spremstva.”

Kapetan je spet segel po peresu in nadaljeval z vprašanji. Štiri ure zaporedoma.

Ob dveh po polnoči je stopil v sobo poročnik Mirko. Zaspan je bil. Videl sem, da ne opravlja svoje dolžnosti s tako vnemo kot kapetan Stane.

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU TISKOVNEMU SKLADU ZA NAŠE “MISLI”:

\$40.— Štefanija Smole; \$30.— Janez Rotar; \$22.— Jožica Jurin; \$20.70 Štefan Plej; \$20.— Vincenc Rep; \$17.— Herman Jaksetič; \$16.— Miro Vuga, Cvetka Koblar, Slavko Hrast; \$10.— Ana Činč, Emilija Kregar, Frank Tomažin, Marija Fijan, Silva Jereb, Marija Kosi, Viktor Ferfolja, Slavko Jernejčič, Danilo Kresevič, Julijana Šajn, Alojz Brnc; \$8.— Leopolda Križman, Anton Mlinarič; \$7.— Marija Vončina; \$5.— Marija Dobrigna, Venceslav Ogrižek, Ivan Kampuš; Jože Marinč, Rožica Pirc, Max Kraynik, Marija Pahor, Alojz Dominko; \$4.— Andrea Bosa; \$3.— Angela Chambers; \$2.— Angela Židan, Justina Milavec, Mihaela Žefran, Alojz Kovačič, Hedvika Ivančič.

V POMOČ MISIJONOM IN NAŠIM POSINOVLJENIM MISIJONARJEM:

\$20.— Družina A. Kurinčič, družina Jože Gosak; \$10.— Ivanka Študent, Marija Oražem. Vsi so darovali za lačne.

MATERI TEREZIJI ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$40.— Maks Kraynik.

ZA OBNOVO ROMARSKEGA DOMA NA SVETI GORI:

\$20.— Pavla Fabian.

V POMOČ GRADNJI CERKVE V GRAHOVEM:

\$100.— Marija Lah.

V POMOČ GRADNJI CERKVE MARIBOR-POBREŽJE:

\$100.— Druž. B. Jesenko, Karolina Ogrižek, Lucija Vovk; \$65.80 zbrano po slovenski maši pred cerkvijo vSt. Albansu, Vic.; \$20.— Druž. Rus.

DOBROTNIKOM BOG STOTERO POVRNI!

Papež govori v Ogleju

OB PAPEŽEVEM OBISKU

/od 30. apr. do 3. maja/
V DEŽELI FURLANIJI
— JULIJSKI KRAJINI

SPOMIN na vašo preteklost, ki je bila tako prežeta z apostolskim duhom, naj spodbuja vašo skupnost k obnovljenemu in pogumnemu misijonskemu poslanstvu.

V prvem tisočletju sta se v oglejski Cerkvi srečevali in se medsebojno bogatili vzhodna in zahodna krščanska tradicija. Slovanski in latinski svet sta v Kristusovem imenu skupaj rastla in se razvijala. Danes je potrebno, da vaša skupnost na novo odkrije to svojo zgodovinsko posredniško vlogo med evropskim Vzhodom in Zahodom . . .

Evropa, ki hoče spet najti svojo samobitnost in svoje življenje, potrebuje pomoč ljudi, ki so zakorenjeni v živi veri v Jezusa Kristusa. Naloga Cerkve, tako danes kot včeraj, je, da z vso močjo zasidra človeško zgodovino v odrešenjsko delo Jezusa Kristusa, človekovega Odrešenika. /Papež Janez Pavel II. v maščnem nagovoru v Ogleju/

DRAGI slovensko govoreči bratje in sestre! Iskreno pozdravljam vas, ki imate tu svoje stalno prebivališče

Nekaj časa sta šepetala. Kapetan mu je dal lističe z vprašanji, ki so bila že prej pripravljena, oblekel si je dolgo vojaško suknjo in s trdimi koraki odšel.

Poročnik Mirko me je začel zasliševati, kot bi ne vedel, da sem bil že štiri ure pod točo vprašanj. Ista vprašanja kot prej, le na glavo postavljena. Hoteli so me ujeti. Računali so, da sem utrujen in se bom zapletel. Živci pa so bili še toliko prožni, da sem z lahkoto spoznaval, s katerim vprašanjem mi nastavlja past. Poročnik je pisal počasi in kadil cigarete. Trudil se je, da bi pokazal nadarjenost, govoril je o logiki, pa sam ni vedel, kaj je to logika. Uporabljal je vsakdanje fraze, naučena gesla in od časa do časa zastraševalne besede.

Ob šestih zjutraj ga je zamenjal poročnik Milan. Tudi zanj so bila pripravljena vprašanja na mizi. Nekaj časa je hodil po sobi, mahal z rokami, grozil, mi očital, da nisem iskren, in začel pisati zapisnik. Že tretjič ista vprašanja, le tu pa tam drugače postavljena.

Začelo se je daniti. Vlažno, megljeno jutro. Bil sem utrujen. Ob devetih se je vrnil kapetan Stane in me pogledal s sarkastičnim nasmeškom na ustnicah. Čutil sem, da uživa. Vedel je, da je v meni našel tistega grešnega kozla, na katerega bo zgrmadil vse tolminsko in kobariško domobranstvo, vse zločine, ki so jih naredili Nemci na Tolminskem. Na meni bo oblatil vse duhovnike, ki smo se upirali fašističnemu nasilju in nismo marali sprejeti drugega nasilja — komunizma.

Stopil je k pisalni mizi in začel pregledovati zapiske svojih sodelavcev. Nato je zavrtel telefon in poklical miličnika.

“Odpelji ga!” je ukazal.

Ura je bila devet. Enajst ur zasliševanja. Od desetih zvečer do devetih zjutraj.

Miličnik me je odpeljal v bunker. Prinesel mi je v italijanski vojaški aluminijasti kanglici nekoliko črne vode, ki jo je imenoval “kava”. Žejen sem bil, zato sem jo v dušku izpil. Pomencal sem si oči in začel hoditi po celici. Glava je bila polna vprašanj. Dovolj snovi za razmišljanje. Razgledal sem se po celici. Legel sem na zgornji pograd tik pod betonski strop in se zagledal v križe v oknu. Dvojni križi. Veliki v oknu, mali pa med zidom in prizidkom. Opravil sem meditacijo. Do sedaj sem imel le majhne križe, ki so ostali zunaj, veliki križi pa so bili v oknu, prav bližju mene. Simbol križa, ki mi ga je sedaj Bog naložil na rame. Ali ga bom znal junaško nositi? Morda bo treba iti z njim na Kalvarijo? Morda bo ta križ zame odrešenje? S križem pa je združeno tudi trpljenje. Trpljenja do sedaj še nisem poznal. Ali bom znal trpeti in potrpeti? Bog, pomagaj mi!

Zatopil sem se v molitev in zaspal.

Zbudil me je ropot zapahov. Skočil sem s pograda in čakal, da so se vrata odprla.

Bil je miličnik Ručna z menažko v roki.

“Prinesel sem vam menažo,” je rekel in mi stegnil kanglico.

Vzel sem toplo posodo in si ob njej pogrel roke. Paznik je odšel. Bil sem lačen. Saj nisem ves dan nič jedel. Pomešal sem z žlico in poduhal. Ričet. Slastno sem ga pojedel. Malo je bil zabeljen in čeprav je postal vsakdanje kosilo, sem ga imel rad, ker je lakota vedno bolj naraščala.

Popoldne sem na prste molil rožni venec.

Iz zgornjih sob je odmevalo ropotanje strojev. Prepisovali so zaslüşnja in zapisnike. Mudilo se jim je, ker so se bližali novoletni prazniki. Proti večeru je vse utihnilo. Nastala je grobna tišina in okrog sebe sem začutil samoto, ki se me je tesno oklenila s svojimi rokami. Za več mesecev sva postala prijatelja.

NOVOLETNI PRAZNIKI

Novo leto 1949. Mejnik mojega življenja. Bližal sem se tridesetemu. Kaj mi bo to leto prineslo? Kaj bo prineslo mojim domačim?

Zaslüşal sem zvonjenje. Zvonovi so vabili k maši. Spomnil sem se na Livek. Ljudje so ostali brez duhovnika. Bog ve, ali jim bo kdo danes maševal? Morda ne bodo nikomur pustili gor. Verjetno so vsi prestrašeni in poparjeni. Najbolj so se mi zasmilili otroci. Zelo smo se navezali drug na drugega. Najprej se mi je zdelo, da sem nenadomestljiv, da bi se svet podrl, če bi mene odstranili. Zdaj sem pa spoznal, kako majhen je človek, kako nič ne pomeni. Izgineš in ni te več. Morda kdo ostrmi, potoži, celo zajoče, nato pa vse utihne in gre vse v pozabo. Vezi, s katerimi si bil kot z nitkami navezan na ljudi, na mladino, se počasi začno trgati. To boli, peče; skeli, ko čutiš, da se vse odmika od tebe, obdaja pa te samota, zapuščenost, trpljenje, tu pa tam te oplazi sovražen pogled, ki ti še bolj zagreni dušo.

Legel sem na zgornji pograd in se povlekel prav pod okence, da sem vsrkaval sveži zrak. Zaslüşal sem korake na cesti. Glavo sem pritisnil na betonski strop in buljil skozi okence. Morda se je betonski prizidek, ki je pred okencem zapiral pogled v svobodo, nekoliko znižal ali skrčil pri sušenju. Na vrhu je bil centimeter odprtine, ki mi je omogočila, da sem videl na cesto. Zagledal sem ljudi, ki so se pomikali proti cerkvi. Še bolj tesno mi je postalo pri srcu. Ostal sem brez svete maše in brez brevirja. Vse mi je bilo odvzeto. Bog ve, kdaj bom zopet pristopil k oltarju? Morda bodo minili meseci ali pa leta?

V duhu sem bil povezan s tistimi, ki so stopali v cerkev. Kako rad bi se jim pridružil! Z njimi bi prepeval božične pesmi, govoril bi jim, navduševal bi jih za Kristusa, tolažil bi jih in jim vlival poguma.

Spomnil sem se na kralja Heroda. Hotel je odstraniti Kristusa. Ali se ne vračajo isti časi? Marsikatera vas je ostala brez duhovnika. Nikogar ne bo, ki bi jim delil zakramente, nikogar, ki bi jim pri sveti maši klical Kristusa na oltar.

In tisti, ki so še ostali? Ali ne živijo v stalnem strahu in negotovosti? Pred oči mi je stopil prijatelj Karel. Kolikokrat sem ga obiskal in ga tolažil. Bil je strt. Od časa do časa so potrkali na vrata ali pa so ga v nočnih urah vabili v samotni kraj na pogovor. Vedno se je bal, da se ne vrne več. Uporabljali so satanske metode, da so človeku uničili živce. Meni so prihranili take obiske, da me bodo laže zastraševali in poniževali v tej podzemeljski celici.

Legel sem na hrbet in se zagledal v strop. Zdelo se mi je, da vsa betonska teža pritiska name kot mōra. Koliko časa bo to trajalo? Kakšne namene imajo z mano? Negotovost se oprime jetnika kot pijavka in mu srka življenjske moči.

/Dalje prih./

in ste skupaj z italijansko govorečimi ena sama cerkvena skupnost, ene vere v Jezusa Kristusa. "Zakaj On je naš mir, On, ki je iz obeh napravil en sam narod" (Ef 2,14).

Iskreno pozdravljam tudi vas iz bližnje Republike Slovenije, ki ste se tu zbrali, da bi se udeležili evharistične daritve, ki jo obhaja rimski škof, Petrov naslednik.

Naj vas vse spremlja božji blagoslov in varstvo deviške Matere Marije! /Slovenski del papeževega govora v Trstu./

ISKRENO pozdravljam slovensko govoreče vernike tukajšnje cerkvene skupnosti in vse, ki ste se tu zbrali ob tej posebni priložnosti.

Vse vas, dragi bratje in sestre, spodbujam: zvesto ohranite verske vrednote in nenehno črpajte iz evangelija navdih za solidarno sodelovanje, ki ga vsi želijo in ki si ga prizadevate skupno uresničiti.

Iskren blagoslov vam in vašim družinam! /Papežev pozdrav v slovensščini v Gorici./

POZDRAVIM prisrčno vse slovenske viernike videnske nadškofije. Veseli me, da ste ohranili v vaših srcih viero, ki vam je bila oznanjena v starih časih oglejskega patriarhata. /V narečju je papež v Vidmu pozdravil Beneške Slovence./

Starodaven in za nas večno mlad...

DOM POČITKA M. ROMANE

Dolgoletne sanje so postale resnica. Prijazna stavba ob slovenski cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda – v melbournskem rezidenčnem okraju KEW – je bila uradno odprta 16. februarja letos, delovati pa je začela s sprejemom prvih stanovalcev 16. marca.

Domača obednica (mize s stoli so bile uvožene iz Slovenije) z domačo postrežbo, dnevna soba s fotelji (prav tako izdelek Slovenije), pa trideset prijaznih sobic, pozimi seveda centralno ogrevanih – vse to je pripravljeno, da bi ostareli ali onemogli člani naše narodne skupnosti lahko v mirnem okolju, ob slovenski besedi in domačem počutju ter ob popolni oskrbi udobno preživljali večer življenja.

Si morda tudi TI že pomislil (pomislila), da bi se pridružil (pridružila) prvim osmim stanovalcem? Ker je še dvaindvajset sobic praznih, ne bo treba čakati mesece ali celo leta, da prideš na vrsto.

DOM sprejema tudi zakonca, ki bi jima skrb za hišo postala pretežka in nimata nikogar, ki bi skrbel zanj. DOM tudi rade volje razbremeni za dogovorjeno dobo člane družine, ki skrbijo doma za ostarelo mater ali očeta, pa želijo na daljši dopust, ali pa se hočejo doma za nekaj časa rešiti brige, ki je postala pretežka.

Živite v Melbournu ali okolici? Ste dobrodošli, da si ogledate naš DOM POČITKA m. ROMANE ter se osebno pogovorite z vodstvom o pogojih za sprejem, ki vsekakor niso težki. Iz oddaljenih krajev kjer koli v Avstraliji pa pišite ali telefonirajte vodstvu DOMA za podrobnejša pojasnila. Z veseljem boste točno obveščeni o vsem, kar Vas zanima. Po želji Vam pošljemo formular prošnje za sprejem.

Naš naslov:

The Administration,
MOTHER ROMANA HOME,
11 – 15 A'Beckett Street,
KEW, Victoria 3101

Telefon (03) 853 1054

V PONEDELJEK 4. maja 1992 je dr. Dimitrij Rupel, minister za zunanje zadeve Republike Slovenije, obiskal slovenski lektorat na sydneyški Macquarie univerzi. Kot gosta avstralskega ministrstva ga je spremljal gospod Peter Rouse, predstavnik avstralske vlade. Z njim sta bila tudi oba spremljevalca iz Slovenije in g. Alfred Brežnik iz Sydneya.

Dr. Rupla je sprejela v imenu univerze rektorica (Vice-Chancellor) prof. Di Yerbury, ki mu je predstavila predstojnika Oddelka za moderne jezike prof. Keith Goesch, predstojnico za Slovanske jezike Ms. Halyna Koscharsky, našo lektorico Aleksandro Bizjak in predsednico Slovenskega sklada gospo Marijo Senčar ter seveda študente.

V sprejemni dvorani, ko smo se posedli, sta največ govorila prof. Di Yerbury in dr. Rupel, ki je pokazal, da mu teče angleščina kakor se spodobi univerzitetnemu profesorju. Srečanje je trajalo dve uri, zato smo prišli na vrsto vsi navzoči, vsaj za nekaj minut.

Lektorica Aleksandra Bizjak je odgovorila na vprašanje, koliko je bilo doslej študentov slovenščine in kaj predvideva za naprej. Študentov je bilo prvo leto 5, drugo leto 20, tretje 25, letos pa jih je 27. Številke kažejo, da se lektorat vsekakor utrjuje.

Premalo je bilo časa, da bi si vse povedali, kar smo želeli. Tudi dr. Rupel ni izčrpal vseh svojih vprašanj. Zvedel pa je, koliko so plačani profesorji na Macquarie univerzi in kako so zavarovani najboljši stolčki. Prof. Di Yerbury je pojasnila, da se niti vlada ne vtika v administracijo univerze. Naslednji dan pa smo brali v uvodniku Sydney Morning Herald-a, kako visoke plače imajo najvišje glave na tej univerzi. Plača navadnih profesorjev kroži okoli 80.000 dolarjev letno. Za prof. Di Yerbury, piše SMH, so odobrili povišek letne plače od 92.000 dolarjev na 165.000 dolarjev.

Predsednica našega Sklada (Slovenian Studies Foundation Trust) gospa Marija Senčar, se je v imenu vseh avstralskih Slovencev zahvalila g. Ruplu za obisk in zanimanje kakor tudi za pomoč s strani slovenske vlade, ki je pred nedavnim darovala za lektorat 40.000 dolarjev. Gospa Senčar je predlagala, naj bi ob vsaki priložnosti iskali tudi pomoč avstralske vlade, ki že od začetka subvencionira ostale slovanske jezike razen ukrajinskega. Dr. Rupel je menil, da smo v današnjih razmerah lahko zadovoljni s tem, kar že imamo. To pa ni ravno spodbudno. Povedati je treba še kaj več.

Študente smo predstavljali samo trije, ker povečini vsi delajo podnevi in se niso mogli udeležiti srečanja. Predstavil se je najprej mladi inženir Kos, nato gospod Rode, nazadnje še jaz, najstarejši, ki pa sem bil tudi prvi študent lektorata. Navdušeno sem govoril o začetkih Slovenskega sklada za lektorat in o odločilni vlogi, ki jo je igrala Zveza slovenske akcije v kritičnem

Z

IVAN
KOBAL

DR. RUPLOM NA MACQUARIE UNIVERZI

trenutku leta 1988, ko je bilo treba zbrati denar za službo lektorja.

Zahvalil sem se dr. Ruplu v imenu vseh študentov za obisk in moralno podporo. Nisem pa utegnil povedati vsega, kar mi je bilo na srcu. Moralna podpora je važna in se mora uveljaviti ter utrditi med odgovornimi državniki Slovenije in Slovinci na splošno prav zato, ker brez podlage na univerzah je slovenski jezik praktično nepriznan v mednarodni družbi. Če hočemo ohraniti svojo identiteto in ponos slovenske kulture, je pouk slovenščine na raznih univerzah po svetu absolutno potreben.

Pa še to je treba upoštevati: Avstralija ima na mednarodnem polju edinstveno vlogo neprizadete, bogate, zato vplivne države, ki dejansko priznava in jamči človekove pravice vseh narodov in manjšin, ki v mogočnejših državah nimajo pravega mesta. "Slovenian Studies" na Macquarie univerzi lahko postane vzorec za druge posodobljene univerze po svetu, kjer se bo v bodoče srečavala in oblikovala mednarodna demokracija – če jo bomo vredni doseči.

Vsem naj bo jasno, da ni brez pomena naše prizadevanje za slovenščino na Macquarie univerzi in da je vsaka podpora, moralna ali finančna, ne samo pametna in pomembna, temveč v dolgem roku tudi plodna in za slovenski narod povsem potrebna in koristna. Novim študentom pa naj bo v ponos dejstvo, da nismo zamudili zlate priložnosti v času, ko se je ravno odločala usoda slovenske samostojnosti. Kako bi zdaj izgledalo, če bi med slovanskimi jeziki na univerzi ne imeli tudi slovenščine? Iz vrst teh študentov bo treba v bodoče iskati diplomate in mednarodne predstavnike Slovenije, ki jim bo slovenščina ravno tako potrebna kakor angleščina.

Kje ste, mladi maturanti?

Za zaključek o tem obisku Macquarie univerze naj bo povedano še to, da se je ob tej priložnosti dr. Dimitrij Rupel seznanil z delovanjem SZA in postal njen član. Ko smo se poslovili in sem gledal na trojico državnih avtomobilov s slovensko zastavico na čelu, me je obdal prijeten občutek, da bo še

ŽIVELA SLOVENSKA BESEDA!

Z VSEH VETROV

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. je v sredo 20. maja pri splošni avdienci govoril tudi o vojni v Bosni in Hercegovini ter pozval svetovno javnost, naj pomaga beguncem. "Veselje današnjega srečanja kalijo boleče novice o številnih beguncih iz Bosne in Hercegovine, ki so najprej iskali zavetje v bližnjih republikah Hrvaški in Sloveniji, zdaj pa so tudi na poti v Italijo, Avstrijo in druge prijateljske države. To je strašna drama, kakršne v Evropi niti po koncu druge svetovne vojne nismo videli in ki zavezuje vse dobronamerne ljudi, še posebej pa vernike, k nujni in takojšnji solidarnosti do nesrečnih bratov in sester. Pred našimi očmi so prepadeni obrazi otrok in starcev, ki prosijo pomoči.

Res je, da se vlade različnih držav že zanimajo za to, prav tako mednarodne organizacije, tragedija pa se nadaljuje. Tudi sam sem naročil Papeškemu svetu Cor Unum, naj pospešeno usklajuje delo mednarodne Caritas in različnih človekoljubnih ustanov iz vpletenih držav. Rad bi poslal nujen poziv vsem dobronameranim ljudem, da bi velikodušno sodelovali pri vseh novih pobudah, da bi pomagali tistim, ki trpijo zaradi krivične bratomorne vojne. Ta danes Bosno in Hercegovino preplavlja s krvjo.

Ob koncu pa vas vabim, da s prošnjo iz Rimskega misala molimo, da bi se v to preizkušano deželo vrnil mir. Vsemogočni in usmiljeni Bog, Ti obsojaš vojne in streš ošabnost mogočnejšev. Reši nas žalosti in grozot, ki prizadevajo človeštvo. Amen."

To so bile papeževe besede in poročilo o njih dostavlja, da so močno odjeknile med zbranimi rimskimi romarji, kakor tudi v mednarodni javnosti.

AVSTRALIJA je med vsemi deželami sveta na najvišjem mestu po številu bolnikov astme. Dva od desetih prebivalcev naše celine imata to bolezen in zaradi astme umre v Avstralji dvajset bolnikov na teden.

Doslej zmanj iščejo vzrokov za to tako razširjeno bolezen med avstralskim prebivalstvom. Dolžijo klimo, način življenja in še marsikaj, trdnih dokazov pa le ni. Mnogi zdravniki trdijo, da smo v Avstraliji na boljšem od drugih dežel, kjer je onesnaženja zraka mnogo več, življenjski pogoji pa slabši od naših.

VERNI LJUDJE bodimo do tega, kar nam nudijo obveščevalna sredstva – tisk, radio in televizija – kritični bralci, poslušalci in opazovalci! Vodi naj nas zdrava pamet ter ljubezen do resnice in naše Cerkve. Tako nekak je bil zaključek tožbe papeža Janeza Pav-

la II., ki je nedavno izjavil, da sredstva javnega obveščanja žal premnogokrat ne spoštujejo verskega prepričanja kristjanov. Dogaja se celo, da ga prezirajo. Velikokrat molče obidejo pomembne dogodke iz cerkvenega življenja, drugikrat pa jih prikazujejo v zelo napačni luči ali celo v posmehljivi obliki. Vse to pa je daleč od iskrenosti in resnice.

PORAST katoliške Cerkve na afriški celini je ena najrazveseljivejših dejstev našega časa v vesoljni Cerkvi. Od 629 prebivalcev Afrike je danes 85 milijonov in pol katoličanov. V preteklem letu se je zvišalo tudi število afriških duhovniških poklicev: duhovnikov za 556 novih, redovnic za 1,074 in katehistov kar za 7,893. Ko stari krščanski svet upada in izgublja vero, bo afriška celina postala zgled katoliškim deželam. Morda bo res prišel čas, ko bodo bele krščanske dežele dobile črne misijonarje . . .

DANASNJI Poljski pa se poznajo desetletja komunizma – le ni tako zelo katoliška kot bi utegnil kdo misliti. Anketa med poljskim prebivalstvom je pokazala tale rezultat: 72 odstotkov Poljakov meni, da ima Cerkev na družbenopolitično življenje naroda prevelik vpliv. Dvajset odstotkov vprašanih je izjavilo zadovoljstvo z njenim sedanjim vplivom, le trije odstotki pa so bili za še večji vpliv Cerkve.

LETOS je ruska televizija prvič na veliki petek prenašala pobožnost križevega pota iz Koloseja v Rimu. Pobožnost je vodil papež Janez Pavel II. na kraju, kjer je umrlo mučeniske smrti na tisoče prvih kristjanov. Razlaga je bila v ruskem jeziku.

Časi se res spreminjajo. Verna duša ruskega naroda dobiva svojo podobo. Po tolikih desetletjih preganjanja pod komunizmom jo ni strlo.

UNITED NATIONS – ZDRUŽENI NARODI kot svetovna organizacija so nastali kot naslednica Društva narodov na svetovni konferenci v San Franciscu 26. junija 1945. Malo kasneje, dne 24. oktobra istega leta, pa so podpisali listino Združenih narodov in ta dan so sprejeli za svoj praznik. Temeljni cilji ZN so zagotavljanje miru na svetu, rešitev mednarodnih sporov, spodbujanje mednarodnega vsestranskega sodelovanja, ki naj temelji na enakopravnosti in samoodločanju. Glavni organi te svetovne organizacije so Generalna skupščina, Varnostni svet, Skrbniški svet, Mednarodno sodišče in Sekretariat z generalnim tajnikom. Poleg teh skupin pa obstaja še vrsta teles in organizacij, ki se specializirajo na gotovem poprišču: UNHCR – Urad za begunce, UNCTAD – Konferenca za trgovino in razvoj, UNICEF – Sklad za pomoč otrokom, WHO – Svetovna zdravstvena organizacija, IMF – Mednarodni denarni sklad. Pa še nismo vseh naštetih.

Najvišji organ je generalna skupščina, kjer ima vsa.

ka država-članica en glas, obravnava pa vsa pomembnejša mednarodna vprašanja. Med zasedanji skupščine deluje Varnostni svet, ki ima pet stalnih članov, šest pa se jih menja vsako leto. Sekretariat z generalnim tajnikom ima na skrbi delovanje OZN.

Združeni narodi so kljub številnim neuspehom v teku let le veliko dosegli zlasti pri pomoči lačnim, na področju zdravstva, pri zaščiti otrok . . .

Zanimivo je tudi, kako je rastle članstvo OZN. V letu svojega rojstva (1945) je imela 51 članic, deset let kasneje (1955) 76, leta 1965 že 120 in deset let kasneje (1975) 144. V letu 1985 je število članic naraslo na 159, letošnje leto pa sega že nad število 175.

Na petek dne 22. maja letos je bila kot 176. država med članice sprejeta tudi **Slovenija**. To je bila vseka-kor krona vseh dosedanjih naših prizadevanj – visoko priznanje, ki pa nam nalaga tudi nove obveznosti.

OBISK papeža Janeza Pavla II. v Furlaniji-Juljski Krajini se je seveda dotaknil tudi zamejske Slovenije. V slovenskih zamejskih krogih ocenjujejo, da je obisk izzvenel kot spodbujanje k mirnemu sožitju in sodelovanju obmejnih ljudi različnih narodnosti. Papež je v svojih nastopih poudarjal, da je uspešno bodočnost teh krajev mogoče graditi le na strpnosti, spoštovanju pravic manjšin in premagovanju nacionalističnih izbruhov.

Obisk se je pričel v nekdanjem misijonskem središču, v Ogleju, dne 30. aprila. Papež je na večer 1. maja priletel v Trst, naslednji dan pa je maševal na Velikem trgu (Piazza Unita). Še isto popoldne je predsedoval evharističnemu slavju na Travniku v zamejski Gorici, zvečer (bila je prva sobota) pa je v stolnici molil rožni venec pred milostno podobo Svetogorske Matere božje, ki so jo prav v ta namen pripeljali s Svete gore. Nedelja 3. maja je bila posvečena Furlaniji in njenemu glavnemu mestu Vidmu.

Celotni obisk je potekal v miru in toplem vzdušju, manj sproščeno je bilo zadržanje v Trstu, kjer so nacionalistični prenapeteži priprave grenili z raznimi grožnjami. Pa je na srečo ostalo samo pri grožnjah, četudi se je oglasila poleg italijanske tudi slovenska beseda in je Trst poslušal papežev nasvet: "Trst, bodi domovina

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

dialoga, brez strahu, svobodnega duha pospešuj žlahtnega in ustvarjalnega duha dialoga!"

FATIMA na Portugalskem, svetovnoznana Marijina božja pot, je 13. maja začela slovesnosti jubileja: 75-letnice Marijinim prikazovanj trem pastirčkom. Tu se jim je Marija prvič prikazala 13. maja 1917 in jim naročila, naj pozivajo ljudi k spreobrnjenju in pokori. Od treh – najstarejše Lucije, Jacinte in Francka – živi samo še Lucija, ki je postala sestra-karmeličanka.

ZAGREBŠKI nadškof kardinal Kuharič je pozval svetovno javnost, naj se vendar zavzame za konec vojne v Bosni in Hercegovini. Svet naj bi razlikoval med napadalcem in napadeno žrtvijo – nujno je preprečiti nasilje in pomagati nedolžnim. V tem času vedno hujših napadov, smrti, razdejanja in preganjanj je to dolžnost svobodnega sveta in civilizirane Evrope.

V **KANADI** je 30. marca letos umrl bendiktinski opat p. **Eugene Medved** v starosti 84 let. Njegov oče je bil Slovenec, rojen v vasi Močile pri Starem trgu in je kot 17-letni fant prišel v Ameriko. Z ženo nemškega rodu je v državi Idaho ustvaril družino. Deveti otrok je bil Anton, ki je postal benediktinec z imenom Evgenij. Leta 1938 je bil s štirimi sobraty poslan v Kanado, da ustanovi novo opatijo z imenom Westminster, uro vožnje iz Vancouverja. Kot rektor, prior in končno opat je bil arhitekt in graditelj samostana, cerkve in semenišča. Kar štirideset let je bil priljubljeni vodja benediktinske družine. Pokopali so ga 3. aprila na samostanskem pokopališču.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2165

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

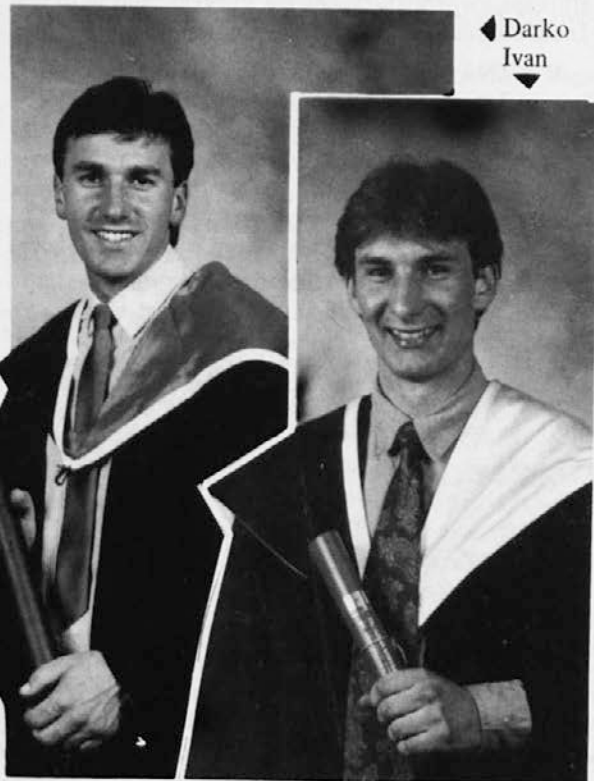
Kje ste, Kotičkarji? Nobenega pisma od nikoder. Še podpisniki pisma v decembrskem Kotičku molčijo. . .

DRAGI OTROCI! Zopet se bomo ustavili v Melbourne, ker mi iz drugih krajev, zlasti večjih kot so Sydney in Adelaide, kar pozabijo poslati sliko in opis kakega vrednega kandidata oz. kandidatkinje za GALERIJO MLADIH. Pa vem, da jih imajo dolgo vrsto. Ob ljube pa ne napolnijo strani.

Tokrat bomo predstavili spet dva naenkrat, saj sta si brata. Starejši je DANIEL DARKO, mlajši pa je IVAN. Imata še mlajšo sestrico Tanjo, ki je kar zadovoljna s svojima bratoma. Vsi trije pa so člani družine Marjana MARŠIČA, ki je živel pred poroko v našem Baragovem domu. Doma je blizu Kopra, žena Kristina pa iz Dalmacije, blizu Šibenika.

Oba brata sta pričela s farno šolo, najprej v East Kew, potem pa v Prestonu. Po maturi se je Daniel Darko vpisal na RMIT. Za dobro leto je študije opustil ter pričel s praktičnim delom, potem pa je le spet dobil željo po višji izobrazbi ter je znova zastavil. La-

◀ Darko
Ivan

NA DEDOVIH
KOLENIH

KAM PA, KAM, POLONČICA,
DANES NA KONJIČKU?
TJA ČEZ MORJE, TJA ČEZ PLAN
V NAŠO VAS NA GRIČKU.

TAM JE DOMEK, TVOJ IN MOJ,
TAM SI SE RODILA,
TAM JE PRVE PESMICE
MATI TE UČILA.

KAM PA POTLEJ? NA TRIGLAV?
TJA KONJIČ NE MORE –
ZVABIL BI GA GORSKI ŠKRAT
V SVOJE ČRNE DVORE.

NA OTOČEK V JEZERU
TUDI NE POZABI!
MILO, MILO KLENKA ZVON
IN DOMOV NAS VABI.

KAM PA ŠE? NA BOŽJO POT
K MATERI PREMILI.
SKLENI PRSTE, PROSI JO,
NAJ SE NAS USMILI!

DALJE, DALJE, HOP, KONJIČ,
TJA V LJUBLJANO BELO.
HEJ, KAKO BI V NJEJ SRCE
SPET SE NAM OGRELO!

VIDELA, POLONČICA,
VSO SI DOMOVINO.
KAM PA NA KONJIČKU ZDAJ?
AH, NAZAJ V TUJINO . . .

MIRKO KUNČIČ

ni 30. oktobra je z zadoščenjem prejel diplomo: Bachelor of Engineering and Mechanical Engineering. Mlajši brat Ivan pa je po srednji šoli obiskoval Footscray Institute, ki je del Viktorijske univerze tehnologije. Dohitel je starejšega brata in graduiral 4. oktobra lanskega leta. Njegova diploma se glasi: Bachelor of Applied Science in Applied Physics and Computing. Kljub hudi brezposelnosti sta že oba v službah, vsak na svojem področju.

Vedno sem vesel slehernega uspeha naše mladine, posebno še če osebo in nje družino poznam. Mladina je v ponos svoji družini in naši skupnosti. Tudi Danielu Darko in Ivanu k lepemu uspehu iz srca čestitamo ter jima želimo obilo uspehov v bodočih letih.

KER dobivamo stalna vprašanja glede vizuma, naj tu objavimo uradni odgovor, ki je bil poslan iz Konzularnega oddelka Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije (Št. 921-92-1539/92 - Ljubljana, 15.04.1992) na Slovenski informacijski urad:

V zvezi z Vašim vprašanjem glede potrebe pridobitve vizumov za potovanja avstralskih državljanov v Republiko Slovenijo Vas obveščamo, da so vizumi potrebni in da jih zaenkrat avstralski državljani dobijo na mejnem prehodu, ob vstopu v Republiko Slovenijo.

Slovenski državljani, ki potujejo v Avstralijo, prav tako potrebujejo avstralski vizum, dobijo ga pa na avstralskem veleposlaništvu na Dunaju.

Imetniki jugoslovanskih potnih listov zaenkrat vizuma za vstop v Republiko Slovenijo ne potrebujejo.

Upamo, da smo zadovoljivo odgovorili na vsa Vaša vprašanja. Lep pozdrav.

Vlasta Valenčič-Pelikan
Republiška podsekretarka

Naj tu še omenimo, da je bil prvotni rok (25. junija 1992) za vložitev prošnje za ponovno pridobitev državljanstva Republike Slovenije podaljšan za eno leto. Tako je več prilike za ureditev zadeve, če je kdo v dvomu, ali ima še državljanstvo, ali pa ga je kakor koli izgubil. Rok je bil podaljšan na prošnjo Slovenskega svetovnega kongresa, ker je bilo med Slovenci v svetu o tem mnogo povpraševanja.

HOBART, TAS. — Kasno se oglašam, a po našem starem pregovoru je bolje kasno, kot pa nikoli. Sem gledal, kdaj bo kdo od tukaj poročal v Mislih, pa se nihče ni ojnalačil — se moram pa jaz. Vsaj naših pokojnih, ki jih je vedno več, ne smemo pustiti v pozabo.

Po božiču, če ne ravno za novo leto, je na svojem domu umrl rojak FRANC LAHARNAR. Odpovedalo mu je srce. Doma je bil menda nekje na Primoskem. Žal nimam podrobnih podatkov, vem le to, da bi letos dočakal 62 let, če bi še živel. Naj mu bo lahka avstralska zemlja!

Drugi, ki je izmed nas odšel med pokojne, pa je JOŽE HALOZAR. Umrl je 28. februarja letos in sicer nenadoma, v avtokleparski delavnici, kjer si je služil vsakdanji kruh. Kot sem slišal, se je med malico zrušil, zadet od srčne kapi. Imel je že prej nekajkrat srčne napade, ta zadnji pa je bil usoden. Pokojnik je bil rojen menda leta 1937 v Brežicah. V Tasmanijo je prišel leta 1959 iz Sydneya, kjer je bil po prihodu v Avstralijo nekaj časa. V Avstraliji zapušča brata Martina, ki živi v Perthu in je prišel na pogreb. Pogrebno mašo in pogrebne obrede je opravil tukajšnji hrvaški duhovnik in sicer še nedokončani hrvaški cerkvi v Brentonu, pokopali pa smo Jožeta na novem pokopališču v Pont-

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

ville. To je bilo v petek 6. marca.

Več pa ne bi znal povedati. No, morda bo le kateri njegovih znancev bral te vrstice in zvedel za Jožetovo smrt, pa — upam — tudi zmolil kak očenaš za pokojnjegove duše.

S slovenskimi pozdravi vsem! — Poročevalec

MARIBOR-POBREŽJE, Slovenija — Dragi rojaki, spoštovani prijatelji! Ponudila se mi je priložnost, da Vam po gospe Nežki Jesenko, faranki iz Melbournea, ki je po dolgih letih na obisku sorodnikov v Sloveniji, pošljem pristrčne pozdrave in se obrnem na Vas. Sem župnik v župniji Marije Matere Cerkev, Pobrežje v Mariboru, kjer je glavno pokopališče. Gradimo novo župnijsko središče. Čemu v teh časih?

Pred dvajsetimi leti je škof dr. Maksimilijan Držečnik ustanovil župnijo. Ker ni bilo nobenih možnosti za novogradnjo, je proglasil pokopališko kapelo za župnijsko cerkev. Patri jezuiti, ki so takrat prevzeli oskrbo, so uspeli pridobiti razpadajočo bivšo mrtvašnico sredi pokopališča in jo s farani preurediti v za-

Znana in priznana
RESTAVRACIJA
vabi melbournske Slovence
na sobotne večere

v prijetnem okolju
ob domačih melodijah in izredno okusni hrani.

Datumi 18. in 25. julija ter 22. in 29. avgusta

Vam nudijo poleg odlične vsakovrstne

Smorgasbord postrežbe

kontinentalno zabavno glasbo s priljubljeno

pevko ANITO PAHOR

ob spremljavi priznanega slovenskega ansambla

KARANTANIJA,

vključno s prav tako popularnimi zvoki skupine

JUST CRUISING.

Pet ur živahne plesne glasbe in dobre postrežbe

vključuje cena 29.50 dolarjev na osebo.

Število sedežev je omejeno,

zato je zgodnja rezervacija nujna.

Priporoča se:

The Cuckoo Restaurant Pty Ltd

Mount Dandenong Tourist Road, Olinda, Victoria

Phone: (03) 751 1003, 751 1432.

V sredini slike stoji umetnik in dolgoletni naročnik MISLI Stanislav Rapotec. Na njegovi desnici je takrat še aktivni predsednik vlade RS dr. Lojze Peterle, nato koroški duhovnik in 'ulturnik Jože Kopeinig. Na Rapotčevi levisi je sydneyski par Niko Krajc s soprogo.

'Kdaj je bilo in kaj bi srečanje pomenilo, pa urednik žal ne ve.

časno župnišče. Pred enajstimi leti sem se kot škofijski duhovnik s kaplanom vselil v to zgradbo in v njej še danes prebivam. Tu se poučuje tudi ves verouk in vršijo župnijski posli.

Pred petimi leti nam je končno uspelo pridobiti vsa potrebna dovoljenja in zemljišče za novo župnijsko središče. Škofija v Mariboru nam je omogočila začetek gradnje do sedanjega stanja, ko so objekti cerkve, zvonika in župnišča pod streho. V kletnih prostorih cerkve, ki bodo namenjeni pozneje župnijski dvorani, se zasilno sedaj zbiramo k bogoslužju. Župnija sicer šteje že blizu dvajset tisoč prebivalcev, a je finančno nesposobna za dokončanje gradnje. Zato iščemo pomoč na vse strani, smo pa žal malo uspešni. Tudi dogodki zadnjih let so nam vsestransko nenaklonjeni – povodnji, vojna. Pomoč, ki smo nanjo računali, je šla v te potrebe. Tako nam je vsaka, še tako skromna pomoč, zares dobrodošla. Ne le v materialnem, tudi moralnem

pomenju, da ne postanemo malodušni pri vseh naporih, ki jih vlagamo. V župniji za dobrotnike veliko molimo, vsako prvo nedeljo v mesecu pa darujemo za žive in mrtve dobrotnike nove cerkve sveto mašo.

Tudi Vi, dragi avstralski rojaki, postajate žarek upanja za nas. Na Vas in vse dobrotnike kličemo božji blagoslov in priprošnje Marije Matere Cerkve, ki je zavetnica naše župnije in nove cerkve!

Prisrčno pozdravljeni! – Stanko Praznik, župnik

Zopet prošnja, bo zagodrnjal marsikateri bralec naših MISLI! Res, ne prva in ne zadnja – kar precej smo jih že objavili v teku desetletij, uspešnih in neuspešnih. Končno ima prav pregovor, ki pravi: Beseda ni konj. Saj nihče ni prisiljen kaj darovati. Z objavo teh prošenj pa le spomnim zlasti rojaka, ki je doma iz kraja ali okolice gradnje nove cerkve, da ima lepo priliko sodelovati in dodati tudi svoj dar. Težko bi verjel, da bi bil kateri teh darov pritrzan od ust. Vsa ta leta pa zelo občudujem vernike v Sloveniji, ki so morali res veliko žrtvovati za zidavo številnih novih cerkva in popravila še številnejših podružnic.

V tem času imamo poleg prošnje za popravilo romarskega doma na Sveti Gori prošnjo za pomoč pri gradnji farne cerkve v Ivančni gorici na Dolenjskem, farne cerkve v Grahovem na Notranjskem (kjer je med revolucijo zgorel pesnik France Balantič) in cerkve zgornje prošnje, Pobrezje na Štajerskem. MISLI bodo rade posredovale darove tja, kamor so bili namenjeni. – Urednik.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 808 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)**

**TEL.: 465 0263
A.H.: 469 7275**

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta **MURRAY** in **FRANK BERIC**

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni bazen, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!
2965-2967 Gold Coast Highway
(ali pa P. O. Box 691)
SURFERS PARADISE, QLD.4217
Telefon: (075)398 759

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V CASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

SURREY HILLS, VIC. — Saj so Misli že pisale, da imamo v Melbourne molitveno skupino. Zbiramo se v slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew sleherni četrtek ob eni uri popoldne. Nad dve leti nas je vodila sestra Pavla. Moram priznati, da nas je v živo zadelo, ko nas je zapustila, kakor tudi sestra Monika in Anžinova Francka, malo kasneje pa še sestri Silvestra in Maksimilijana. Vsem hvala za vse, kar je naša skupina preko njih prejela. Pogrešali pa vas bomo, posebno glas sestre Pavle, ki je tako povzdignil naše petje.

Pa bo morda naša molitvena skupina prav s to žrtvijo dobila božji blagoslov ter se pomnožila. Vsekakor zaspiti ne sme. Nadaljevati moramo, saj je po svetu in tudi v naši rodni domovini toliko potreb, ki jih lahko ublažimo samo z molitvijo. Naša srečanja bo popestrila Nada s svojim lepim glasom, pa Tončka z njenim posebnim rožnim vencem, in Maks s svojo desetko. Bi se nam še kdo pridružil? Mogoče pa bo v doglednem času kaj prirastka iz Doma počitka m. Romane? Bog daj! Naj nam pomaga Marija, da bi vsi še v bodoče vztrajali pri skupni molitvi v naši slovenski cerkvi.

Vsi bodimo v pomoč nasi ljubi domovini Sloveniji! Potrebujete naših molitev in žrtev. — **Tinka Urh**

GEELONG, VIC. — Kdor rojakov iz Geelonga bo zagledal tole sliko, bo rekel: "Kaj pa Justa dela tukaj?" Sicer pa Pobežinovo Justo poznajo tudi po drugih naselbinah, kjer se je kdaj ustavila z geelongsko skupino. Kdor se je ne spomni po obrazu, naj mu povem, da je gotovo najboljši vriskač med nami. Njen juhuhu je dovolj zgovoren dokaz njene vesele štajerske narave.

Še bolj se bo kdo začudil, če k sliki dodam, da je bila posneta — v Ameriki. "Kaj je pa Justa tam delala?" To pa pove slika, saj je na njej tudi mladi poročni par. Ženin je **Stephen John Deželak**, Justin vnuk, sin Ivana Deželaka in Justine hčerke Francesce, njegova ameriška izbranka pa je **Melanie Kathryn Johnson**. Kje sta se srečala, bi ne vedel povedati. Vem, da je bila nekaj mesecev v Avstraliji, potem sta skupaj odšla v deželno strica Sama. In tako se je zgodilo, da je Deželakova družina s Pobežinovo mamo odpotovala iz Geelonga v USA, da prisostvuje Štefanovi poroki, ki je bila 4. aprila letos v katoliški cerkvi Svetega Duha,

Annandale, Virginia. Poročil ju je Rev. Msgr. Frank J. Hendrick. Ker poznam ženino mamo Francesco, je bilo v cerkvi gotovo obilo solz, na ohceti pa najbrž tudi vriskanja stare mame ni manjkalo. Amerikanci so imeli lepo priliko, da se naučijo nekaj pristno slovenskega, pa četudi je prišlo iz Avstralije.

Mlademu paru Štefanu in Melaniji želimo geelongski Slovenci (pa tudi urednik MISLI — op.ur.) obilo božjega blagoslova na skupno življenjsko pot. Upamo in pričakujemo, da bosta kdaj prišla k nam na obisk.

Francesca je po vrnitvi navdušeno pripovedovala o čudovitem ameriškem narodnem svetišču v Washingtonu, D.C., ki so ga obiskali. Posvečen je Mariji Brezmadežni (Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception). Med mnogimi kapelami raznih narodnosti, ki predstavljajo ameriško prebivalstvo, je našla tudi slovensko kapelo z oltarjem Marije Pomagaj. Srečala je tudi nekaj ameriških Slovencev — v dokaz, da nas res nikjer ne manjka, kamor koli po svetu potuješ.

Nedavno sta se vrnila tudi Justa in ženinov oče Ivan — a ne iz Amerike, ampak Republike Slovenije. Justa pravi, da doma ne znajo več vriskati. Bi morali k njej v Geelong na tečaj. — **Poročevalec**

JENTON FURNISHINGS

☎ 850 1836

Anthony Grl
20A Derreck Ave
Bulleen 3105

Izdelujemo kuhinjsko
pohištvo po Vaši želji
ter hišno in pisarniško
pohištvo vseh vrst . . .

REŠITEV MAGIČNE KRIŽANKE v prejšnji številki Misli. – Vodoravno: 1. dobrot; 8. odrezek; 9. bron; 10. Mr.; 11. Ren; 12. ono; 13. Oz; 14. Olib; 15. temnica; 17. akrobat.

Rešitev so poslali: Jože Štrifot, Ivanka Študent, Jože Grilj, P. Misica, Lidija Čušin, Romeo Hvalica, Vin. ko Butala, Jožica Horvat, Ivan Podlesnik. – Žreb je topot izbral P. Misica

“Moja žena se ukvarja z jahanjem, da bi shujšala.”

“Pa se že kaj pozna?”

“Ja, konj je že shujšal za deset kil.”

HIŠA NAPRODAJ V SLOVENIJI

Enonadstropna hiša (obseg je 1260 kv. metrov) s petimi sobami, dvema kuhinjama, garažo – v Gornji Polskavi na Štajerskem. Podrobnejša pojasnila lahko dobite po telefonu (049 - 43 8013) če kličete lastnika Konrada Malec v Newcastle, NSW.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo

JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

Križanka

1	2	3	4		5	6	7	8
9					10			
11				12				
			13					
14	15	16				17	18	
	19				20			
21				22		23		24
25			26		27		28	
		29				30		
31					32			

Vodoravno: 1. soba, kjer se prodajajo alkoholne pijače; 9. Kijevski veliki knez, ustanovitelj kijevske države (okoli leta 822); 10. snop omlatene slame; 11. plast peska, ki ga je nanesla tekoča voda; 13. vnaprej plačan znesek sklenjene pogodbe; 14. oče; 17. kratica za eno velesil sveta; 19. strupena žuželka; 20. doba, obdobje; 21. ena izmed števil; 23. svetopisemska svetnica; 25. predpona besedi, da z njo izrazimo ponovitev dejanja; 26. negovan kos zemlje; 28. veznik; 29. del telesa z določeno funkcijo; 31. kmečko orodje (množina); 32. utežna mera.

Navpično: 1. izpeljanka kaj razširjenega ženskega imena; 2. staroslovanska pijača (drugi sklon ednine); 3. vrsta zamaška; 4. orodje pri večidel ženskem delu; 5. nedavno nastala; 6. premikati se s hojo; 7. vrednost blaga in storitev (drugi sklon množine); 8. člana znanega indijanskega plemena; 12. umetnost (latinsko); 15. utaplja se; 16. ameriška enota občutljivosti fotografskega materiala; 17. časovna enota; 18. prevozno sredstvo gotovega dela sveta in gotovega letnega časa; 21. moško ime; 22. del večjega naselja; 24. dekliško ime; 26. aktivnost tekočine ob visoki temperaturi; 27. prislov; 29. umišljena črta, ki gre skozi sredino predmeta; 30. nikalnica.

Rešitev pošljite do 10. julija na uredništvo!

Tomažek prinese od mesarja domov salamo, mama jo steha in teče takoj jezno k mesarju. “Salame je deset dek manj kot ste jo računali!” Mesar se namuzne: “Pa ste stehali tudi Tomažka?”

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.–dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtna spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.–dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1992 so na razpolago. Za 40 dolarjev pet vrednih knjig: **KOLEDAR 1992**, **LJUDJE IN ZANKE** (N.Velikonja), **SIMON IZ RUTA** (J. Kragelj), **MOJA DOBA IN PODOBA** (A. Marušič) in 17. snopič **BIOGRAFSKEGA LEKSIKONA**. Veliko branja!

SLOVENSko-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠCITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA)**, A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE — CHARLES — or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666

